

ECOINA

d.o.o. ZA ZAŠTITU OKOLIŠA, SR Njemačke 10, 10020 Zagreb
Telefon +385 1 66 00 559 Telefax +385 1 66 00 561 E-mail ecoina@zg.t-com.hr

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA NAŠICA

za razdoblje 2017. – 2022. godine

Zagreb, veljača 2018.

Dokument br: **9/1726/15**
Zahvat: **Plan gospodarenja otpadom Grada Našice za razdoblje 2017.–2022.**
Lokacija: **Grad Našice**
Nositelj zahvata: **Grad Našice**
Izrađivač: **ECOINA d.o.o. za zaštitu okoliša**
Revizija: **1**
Voditelj: **Sonja Burela, dipl.ing.kem.tehn.**

POPIS AUTORA:

Sonja Burela, dipl.ing.kem.tehn.

Mirko Budiša, dipl.ing.kem.tehn.

Hrvoje Majhen, dipl.ing.biotehn.

Dr.sc. Ratko Vasiljević, dipl.ing.geol.

SURADNICI:

Morana Petrić, mag.oecol.et prot.nat

Karla Čaušević, dipl.ing.građ.

ECOINA za zaštitu okoliša d.o.o.
Direktor:

Jurica Mikulić, dipl.ing.

**RJEŠENJE ZA OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE
OKOLIŠA**

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/101
URBROJ: 517-06-2-2-2-13-2
Zagreb, 3. studenog 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 2. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke ECOINA d.o.o., SR Njemačke 10, Zagreb, zastupane po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki ECOINA d.o.o., SR Njemačke 10, Zagreb, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije;
 2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš;
 3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temelnog izvješća;
 4. Izrada programa zaštite okoliša;
 5. Izrada izvješća o stanju okoliša;
 6. Izrada izvješća o sigurnosti;
 7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
 8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća;
 9. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti;
 10. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
 11. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.

- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

ECOINA d.o.o., SR Njemačke 10, Zagreb (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnio je 25. rujna 2013. ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije; Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temelnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari a također i iz razloga jer su sve činjenice bitne za donošenje odluke o zahtjevu ovlaštenika poznate ovom tijelu (ovlaštenik je za iste poslove ovlašten prema ranije važećem Zakonu o zaštiti okoliša rješenjima ovoga Ministarstva: KLASA: UP/I 351-02/10-08/150, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 2. studenog 2010.; KLASA: UP/I 351-02/10-08/198, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 3. studenog 2010.; KLASA: UP/I 351-02/10-08/199, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 15. studenog 2010.; KLASA: UP/I 351-02/10-08/190, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 1. prosinca 2010. i KLASA: UP/I 351-02/11-08/51, URBROJ: 531-14-1-1-06-11-2 od 7. travnja 2011.).

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev osnovan.

Slijedom naprijed navedenog, zbog odgovarajuće primjene Pravilnika, ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

POPIS		
<p>zaposlenika ovlaštenika: ECOINA d.o.o., SR Njemačke 10, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/13-08/101; URBROJ: 517-06-2-2-2-13-2 od 3. studenog 2013. mijenja se novim popisom priloženim uz rješenje Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/13-08/101, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-3 od 25. studenoga 2016.</p>		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Sonja Burela, dipl.ing.kem.tehn. Mirko Budiša, dipl.ing.kem.tehn. Hrvoje Majhen, dipl.ing.bioteh. Kolja Mikulić, dipl.ing.stroj. dr.sc. Ratko Vasiljević, dipl.ing.geol.	Karla Bučar, dipl.ing.građ. Iva Peček, dipl.in.građ. Dražen Gal, dipl.ing.geoteh. Blaženka Vulinović, dipl.oec.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	voditelji navedeni pod točkom 1.	Iva Peček, dipl.in.građ.; Dražen Gal, dipl.ing.geoteh.
4. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
5. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
6. Izrada izvješća o sigurnosti	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 3.
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
9. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 3.
10. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
11. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.

SADRŽAJ

1. Uvod i polazne osnove	9
1.1. Pojmovi vezani uz gospodarenje otpadom	10
1.2. Svrha, opseg i ciljevi Plana gospodarenja otpadom Grada Našice	13
1.3. Postupak izrade, usvajanja i praćenja provedbe Plana gospodarenja otpadom	14
1.4. Pravni okvir	14
1.5. Planski dokumenti gospodarenja otpadom	17
1.6. Institucionalni okvir	18
2. Analiza i ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Grada Našice uključujući ostvarivanje ciljeva	19
2.1. Osnovni podaci o Gradu Našice	19
2.2. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Grada Našice	20
2.2.1. Prikupljanje komunalnog otpada	21
2.2.2. Zbrinjavanje komunalnog otpada i odlagalište otpada	25
2.3. Ocjena stanja i ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom na području Grada Našica	25
3. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva	27
3.1. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada	27
3.1.1. Komunalni otpad	27
3.1.2. Biorazgradivi otpad	30
3.2. Odvojeno sakupljeni komunalni otpad	31
3.3. Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada	33
3.4. Procjene količina komunalnog otpada	33
3.5. Ostvarivanje ciljeva	35
4. Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom	38
4.1. Podaci o postojećim građevinama za gospodarenje otpadom	38
4.2. Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom	39
4.3. Status sanacije neusklađenih odlagališta	39
5. Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju	40
6. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada	41
6.1. Mjere u cilju uspostave održivog i cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	42
6.2. Sprječavanje nastanka otpada	44
6.3. Edukacija i informiranje javnosti	45
7. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	47
8. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	51

9. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada	52
9.1. Prikupljanje putem zelenih otoka i pojedinačnih posuda	53
9.2. Prikupljanje putem reciklažnih dvorišta	54
9.3. Prikupljanje glomaznog otpada	54
10. Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana	54
11. Organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom	55
11.1. Organizacijski aspekti	55
11.2. Izvori financijskih sredstava	56
11.3. Visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom	57
12. Rokovi i nositelji izvršenja plana	58

1. Uvod i polazne osnove

Na osnovu Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17), jedinice lokalne samouprave obvezne su izraditi Planove gospodarenja otpadom (PGO) za razdoblje od šest (6) godina, a njegove izmjene i dopune rade se po potrebi. Radi se o planskim dokumentima gospodarenja otpadom, koji moraju biti usklađeni sa županijskim Planom, Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, kao i sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske i programima zaštite okoliša. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Plan, te njegove izmjene i dopune po potrebi, objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave (čl. 21. st. 5. i st. 6. Zakona). Zakon o održivom gospodarenju otpadom generalno određuje da je svaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Grada Našica za razdoblje 2017.-2022. godine predstavlja temeljni dokument koji se primjenjuje kao osnova za uvođenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u administrativnim granicama Grada Našica. Plan gospodarenja otpadom Grada Našica (u nastavku PGO) imat će odgovarajuću ulogu u uspostavi održivog sustava gospodarenja otpadom na razini Grada, a u skladu s obvezama i smjernicama iz postojeće zakonske regulative, europskih direktiva, te donesenih nacionalnog i lokalnih planskih dokumenata.

1.1. Pojmovi vezani uz gospodarenje otpadom

Pojmovi su preuzeti iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/13) i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17).

1. „*biološki razgradivi otpad*“ je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
2. „*biootpad*“ je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
3. „*biorazgradivi komunalni otpad*“ je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
4. „*centar za gospodarenje otpadom*“ je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
5. „*djelatnost sakupljanja otpada*“ uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;
6. „*djelatnost zbrinjavanja otpada*“ uključuje postupke zbrinjavanja otpada propisane Dodatkom I. ovoga Zakona;
7. „*gospodarenje otpadom*“ su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
8. „*građevina za gospodarenje otpadom*“ je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
9. „*interventno sakupljanje otpada*“ je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
10. „*krupni (glomazni) komunalni otpad*“ je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;
11. „*komunalni otpad*“ je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
12. „*materijalna uporaba*“ je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetske uporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo;
13. „*miješani komunalni otpad*“ je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

14. „*neusklađeno odlagalište*“ je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ovoga Zakona i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. ovoga Zakona;
15. „*obrada otpada*“ su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja;
16. „*odlagalište otpada*“ je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
 - a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
 - b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
 - c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada
17. „*odvojeno sakupljanje*“ je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
18. „*opasni otpad*“ je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. ovoga Zakona;
19. „*oporaba otpada*“ je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka oporabe koji ne isključuje druge moguće postupke oporabe;
20. „*otpad*“ je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
21. „*otpadna ulja*“ su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;
22. „*ponovna uporaba*“ je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;
23. „*posjednik otpada*“ je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;
24. „*postupci gospodarenja otpadom*“ su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;
25. „*pretovarna stanica* (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove oporabe ili zbrinjavanja;
26. „*priprema za ponovnu uporabu*“ su postupci oporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;

27. „*problematicni otpad*“ je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;
28. „*proizvođač otpada*“ je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;
29. „*reciklažno dvorište*“ je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
30. „*recikliranje*“ je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
31. „*sakupljanje otpada*“ je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
32. „*sprječavanje nastanka otpada*“ su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:
 - a. količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
 - b. štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
 - c. sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.
33. „*tehnološki procesi gospodarenja otpadom*“ (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvata, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju oporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;
34. „*vlasnik otpada*“ je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;
35. „*zbrinjavanje otpada*“ je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.
36. „*zeleni otok*“ prostor javne površine na kojem se nalaze spremnici za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila.
37. „*Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)*“ je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.

1.2. Svrha, opseg i ciljevi Plana gospodarenja otpadom Grada Našica

Svrha donošenja Plana gospodarenja otpadom (PGO), temeljeno na načelima EU-a, je definiranje okvira za održivo gospodarenje otpadom, koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena. Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša. Pri tome se treba voditi sljedećim načelima:

1. „načelo onečišćivač plaća“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. „načelo blizine“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. „načelo samodostatnosti“ – gospodarenje otpadom obavljat će se na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. „načelo sljedivosti“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Cilj Plana gospodarenja otpadom Grada Našice je poboljšanje i unaprjeđenje postojećeg sustava gospodarenja komunalnim otpadom (sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada), što se, uzevši kao osnovu polazišne ciljeve iz članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17), može provesti na sljedeći način:

1. *Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada.* Grad Našice putem komunalne tvrtke Našički park d.o.o. obavlja uslugu prikupljanja i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada. Postojeći sustav je potrebno nadograditi u segmentu odvojenog prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
2. *Odvojeno prikupljati otpadni papir, metal, staklo, plastiku i tekstil te krupni (glomazni) komunalni otpad.* Za provedbu ove obveze, potrebno je povećati postojeću mrežu sabirnih mjesta (zelenih otoka) u naseljima te u punoj mjeri koristiti reciklažno dvorište za sakupljanje i privremeno skladištenje izdvojenih otpadnih materijala. Organizacija odvojenog prikupljanja problematičnog otpada (opasne tvari iz komunalnog otpada) i posebnih kategorija otpada (otpadnih ulja, akumulatora, otpadnih guma, ambalaže i ostalih) provodila bi se putem reciklažnog dvorišta, a izdvojeno prikupljanje korisnih komponenti komunalnog otpada (papir, plastika, staklo, metal, tekstil) osim reciklažnog dvorišta osigurava se i preko sabirnih mjesta (zelenih otoka). Uvođenje sustava odvojenog prikupljanja korisnog otpada na mjestu nastanka odnosno na kućnom pragu (papir, staklo, plastika) na većem području Grada Našica značajno doprinosi uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Grada.

3. *Sprječavati odbacivanje otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjati na taj način odbačeni otpad.* Na području Grada su evidentirane tri manje lokacije s odbačenim otpadom. Za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada treba biti uspostavljen sustav stalnog nadzora područja Grada i evidentiranja lokacija s odbačenim otpadom, s popisom sanacijskih aktivnosti otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta naročito vezano za sanaciju odlagališta otpada "Pepelane", koje prema tehničko-tehnološkim kriterijima spada u red neusklađenih odlagališta neopasnog otpada.
4. *Provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.* Ovim Planom je predviđena kontinuirana edukacija stanovništva, uz suradnju sa zainteresiranim fizičkim i pravnim osobama.

1.3. Postupak izrade, usvajanja i praćenja provedbe Plana gospodarenja otpadom

Grad Našice je dužan za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost Županijskog tijela nadležnog za poslove zaštite okoliša. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost kada utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17), propisa donesenih na temelju njega i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Nacrt Plana gospodarenja otpadom se objavljuje radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Posredstvom medija se izvješćuje javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo Grada Našica, a Odluka se objavljuje u službenom glasilu.

1.4. Pravni okvir

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih Zakonom o zaštiti okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravilima struke. Republika Hrvatska je ulaskom u Europsku uniju preuzela obveze prema strategijama i direktivama vezanim za sustav gospodarenja otpadom zemalja članica pa je zakonodavni dio sustava gospodarenja otpadom usklađen sa zahtjevima i standardima EU.

Pravni okvir Republike Hrvatske

Osnovni propisi:

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

Propisi za posebne kategorije otpada:

- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16)
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/1, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15 te NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16 te NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 117/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16 te NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13)
- Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže (NN 88/15)

Ostali propisi i odluke u području gospodarenja otpadom:

- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15 te NN 23/07, 111/07)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14)

- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)
- Pravilnik o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom (NN 20/16)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa nusproizvoda (NN 117/14)
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

Pravni okvir Europske unije

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća EU-a o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01), koja se temelji na tada važećoj okvirnoj direktivi o otpadu (75/442/EEC) i drugim europskim propisima na području gospodarenja otpadom. Relevantni europski propisi u sektoru gospodarenja otpadom su:

- Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)
- Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
- Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlagalištima otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.)
- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.)
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18/02/2004.)
- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.)
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.)
- Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 255/2013 kojom se, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, dopunjuju prilozi I.C, VII. i VIII. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 79, 21.3.2013.)
- Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226,6.9.2000.)
- Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 310, 25.11.2011.)

- Odluka Vijeća 2003/33/EZ od 19. prosinca 2002. o utvrđivanju kriterija i postupaka za prihvata otpada na odlagališta sukladno članku 16. i Prilogu II. Direktivi 1999/31/EZ (SL L 11, 16.1.2003.)

1.5. Planski dokumenti gospodarenja otpadom

- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2022. godine (NN 3/17)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je donesena na temelju članka 8. prijašnjeg Zakona o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09), a u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja za okoliš („Narodne novine“, br. 46/02). Svrha Strategije je uspostaviti okvir unutar kojega će Republika Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizveden održivo gospodariti.

Temeljni ciljevi Strategije su: smanjenje volumena-izdvajanjem korisnog otpada koji odlazi na reciklažu (ambalažni otpad, električni i elektronički otpad, automobilske gume, papir i dr.); izgradnja regionalnih/županijskih centara-odlagališta, sanacija i zatvaranje neuređenih gradskih i općinskih odlagališta, uz korištenje još pet godina do izgradnje županijskih; izgradnja županijskih (regionalnih) uređenih centara gospodarenja otpadom s uređenim odlagalištima (maks. 21 kom.); primjena najnovijih tehnologija obrade otpada (MBO, mehaničko – biološka obrada) i smanjenje otpada na oko 20% današnjeg volumena.

Ciljevi i mjere iz strategije gospodarenja otpadom su: izbjegavanje i smanjivanje količine otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti uz materijalnu i energetska uporabu otpada; razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (IVO koncept- Izbjegavanje, Vrednovanje, Odlaganje); smanjivanje rizika od otpada; doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj; edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2022. godine (NN 3/17)

Donošenje Plana gospodarenja otpadom važan je preduvjet za korištenje sredstava iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, u kojemu je ukupno predviđeno 475 milijuna eura za financiranje sektora gospodarenja otpadom. U prvom planu su sprječavanje nastanka otpada, ponovna uporaba, recikliranje i kompostiranje. Važnije mjere iz Plana su odvojeno prikupljanje na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja otpada prema sastavu i količini te uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada. Okosnica Plana su reciklažna dvorišta, reciklažni centri sa sortirnicama i kompostištimama u kojima će se za recikliranje pripremati odvojeno prikupljeni otpad. Za neizgrađene Centre za gospodarenje otpadom potrebno je prilagoditi kapacitet i sadržaje ciljevima ovog Plana, zbog čega je za svaki od njih potrebno izraditi studiju izvedivosti. Plan je sukladan Okvirnoj direktivi o otpadu. Njime se uređuje dostizanje ciljeva u pogledu

odvojenog prikupljanja i recikliranja sastavnih dijelova komunalnog otpada. Njegov sastavni dio je i Plan sprječavanja nastanka otpada. Njime se uvode mjere za odvojeno prikupljanje na izvoru, selektiranje otpada i poticanje kompostiranja otpada u kućanstvu i na lokalnoj razini. Neke od najznačajnijih mjera su poticanje odvojenog sakupljanja papira, metala, stakla, plastike i biootpada, odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja komunalnog otpada prema sastavu i količini, uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada, poticanje kućnog i komunalnog kompostiranja, izgradnja sortirnica, informatička potpora praćenju tokova otpada i niz edukativno-informativnih mjera.

1.6. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir za gospodarenje otpadom, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, strategijama i planovima, funkcionira na sljedećem načelu:

- a) Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske odnosno Hrvatskog državnog sabora donose se zakoni, a na temelju njih i ostali provedbeni propisi te strategije;
- b) Preko svojih ministarstava, posebice Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Vlada RH provodi donesene strategije, uredbe i provedbene pravilnike te koordinira postupke gospodarenja otpadom i provodi mjere postupanja s opasnim otpadom;
- c) Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinancira i realizira mjere za gospodarenje otpadom (sanacija odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, obrada otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, poticanje čistije proizvodnje i izbjegavanje emisija u proizvodnim procesima);
- d) Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) zadužena je za pripremu izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša, razvoj i koordinaciju jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO), razvoj pokazatelja za praćenje stanja na području otpada, određivanje i izradu prioritetnog seta pokazatelja, suradnju sa Europskom agencijom za okoliš, vođenje Registra onečišćenja okoliša te zaštitu prirode;
- e) Županije i Grad Zagreb dužni su brinuti o provedbi mjera i postupanju sa svim vrstama otpada, osim opasnog otpada i spaljivanja što je u nadležnosti države;
- f) Jedinice lokalne samouprave odgovorne su za gospodarenje komunalnim otpadom i za provođenje mjera u uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- g) Uvodi se načelo “zagađivač plaća“, te se definiraju obveze svih sudionika u konceptu integralnog sustava kao što su proizvođači otpada i uvoznici proizvoda i otpada, tvrtke za gospodarenje otpadom, konzultantske tvrtke, strukovne organizacije itd.

Odgovornost u procesu unapređenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom podijeljena je na sve sudionike u gospodarenju otpadom. U nacionalnoj Strategiji gospodarenja otpadom naglašava se značaj ojačanja horizontalne i vertikalne koordinacije između upravnih struktura, uz odgovarajuću stručnu podršku.

2. Analiza i ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Grada Našica uključujući ostvarivanje ciljeva

2.1. Osnovni podaci o Gradu Našice

Položaj

Grad Našice po svom prostornom položaju se nalazi u zapadnom dijelu Osječko-baranjske županije. Na zapadu graniči s općinom Donja Motičina te s Gradom Kutjevom, na sjeveru s općinama Đurđenovac i Magadenovac, na istoku s općinama Koška, Podgorač i Drenje, a na jugu s općinama Levanjska Varoš i Čaglin. Grad Našice je, kao jedinica lokalne samouprave, najveći po površini u županiji i prostorno obuhvaća 204,55 km², što je 4,92% površine Osječko-baranjske županije.

Gradsko središte Našice s prigradskim naseljima (Markovac Našički, Martin, Velimirovac i Zoljan) nastanjuje oko 76% stanovništva područja Grada Našica. Ruralna područja obuhvaćaju veći broj manjih naselja (Brezik Našički, Jelisavac, Lađanska, Lila, Makloševac, Ribnjak, Ceremošnjak, Gradac Našički, Granice, Londžica, Polubaše, Rozmajerovac i Vukojevci) koje karakterizira niska gustoća naseljenosti. Crna Klada još uvijek je evidentirana kao naselje, iako više nije nastanjena i ne sadrži nikakve građevine.

Promet

Prometni sustav Grada Našica razvijen je kroz cestovni i željeznički promet. Područje Grada Našica je zbog vrlo povoljnog zemljopisnog položaja dobro prometno povezan s okolnim gradovima i općinama preko sustava državnih i županijskih prometnica. Područje Grada je u blizini autoceste A5 ("Slavonika") koja se križa s autocestom A3 (Zagreb-Lipovac). Naselja unutar Grada Našica međusobno su povezana državnim, županijskim i lokalnim prometnicama.

Pored cestovne prometne povezanosti, Grad je povezan željezničkom prometnom mrežom preko regionalne željezničke pruge R202 (Varaždin – Koprivnica – Osijek – Erdut), te lokalne pruge L-205 (Nova Kapela – Našice) na kojoj je na snazi privremeni prekid prometovanja.

Naselja i stanovništvo

U okviru jedinice lokalne samouprave, Grad Našice obuhvaća devetnaest naselja pri čemu je glavno središte grad Našice.

Prema popisu stanovništva iz 2001.g. na prostoru Grada je ukupno živjelo 17.320 stanovnika, a prema popisu iz 2011.g. na prostoru Grada je popisano ukupno 16.224 stanovnika. Prema popisu stanovništva prisutan je trend pada broja stanovnika koji žive na prostoru Grada Našica. U tablici 1. je prikaz broja stanovnika i kućanstava po naseljima na području Grada Našica prema popisu stanovništva iz 2011. godine.

Tablica 1. Prikaz broja stanovnika i kućanstava na prostoru Grada Našica po naseljima prema Popisu stanovništva iz 2011.g.

Naselja u Gradu Našice	Stanovnici	Kućanstava
Brezik Našički	352	121
Ceremošnjak	108	44
Crna Klada	-	-
Gradac Našički	153	58
Granice	109	35
Jelisavac	1.265	434
Lađanska	302	102
Lila	195	59
Londžica	190	72
Makloševac	130	55
Markovac Našički	1.586	539
Martin	1.077	368
Našice	7.888	2.839
Polubaše	17	6
Ribnjak	51	19
Rozmajerovac	25	9
Velimirovac	1.129	360
Vukojevci	914	275
Zoljan	733	241
Ukupno:	16.224	5.652

Gustoća naseljenosti na području Grada Našica iznosi 0,79 st/ha, što je slično prosječnoj gustoći naseljenosti Osječko-baranjske županije (0,73 st/ha).

2.2. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Grada Našica

Na području Grada Našica provodi se organizirani način prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada. Prikupljeni komunalni otpad se zbrinjava odlaganjem na službeno odlagalište otpada "Pepelane", koje se teritorijalno nalazi na području Grada Našica.

Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada s područja Grada provodi trgovačko društvo Našički park d.o.o., koje ujedno upravlja odlagalištem otpada "Pepelane". Trgovačko društvo Našički park d.o.o. aktivnosti sakupljanja i odlaganja komunalnog otpada provodi s područja Grada Našica te općina Podgorač i Donja Motičina od ožujka 2014. godine. Do tada je navedene komunalne aktivnosti provodila tvrtka Našički vodovod d.o.o. koja je radi usklađivanja poslovanja društva s odredbama Zakona o vodama prenijela sva prava i obveze za predmetnu djelatnost na novoosnovanu tvrtku Našički park d.o.o. Od srpnja 2016. godine, nakon provedenih statusnih promjena, jedini član i vlasnik društva je Grad Našice.

Na području grada Našica je službeno odlagalište neopasnog otpada "Pepelane", za koje su u tijeku sanacijske aktivnosti. Navedeno odlagalište će biti u funkciji odlaganja neopasnog otpada do izgradnje i puštanja u rad regionalnog Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" na području općine Antunovac, kada će se odlagalište "Pepelane" zatvoriti i konačno sanirati,

a na predmetnoj lokaciji izgraditi pretovarna stanica. Osim navedenog odlagališta, na području Grada su evidentirane tri lokacije s odbačenim otpadom za koje je potrebno provesti sanacijske aktivnosti. To su lokacije: uz groblje naselja Našički Markovac, sjeverno od naselja Lađanska i zapadno od zaseoka Velika Londžica.

2.2.1. Prikupljanje komunalnog otpada

Na području Grada Našica sustav prikupljanja komunalnog otpada obuhvaća:

- a) prikupljanje komunalnog otpada iz kućanstava i komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva (miješani komunalni otpad),
 - b) odvojeno prikupljanje komunalnog otpada,
 - c) prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada.
- a) *Prikupljanje komunalnog otpada iz kućanstava i komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva (miješani komunalni otpad)*

Na području Grada Našica provodi se organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz kućanstava, institucija (škole, Grad), uslužnih djelatnosti (trgovine, ugostiteljski objekti) i drugih gospodarskih subjekata na području Grada.

Aktivnosti prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Grada Našica regulirane su gradskim aktom *Odlukom o obvezatnom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koje se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada* (Službeni glasnik Grada Našica br. 10/09) te aktom davatelja usluga - *Odlukom o općim uvjetima isporuke komunalnih usluga odvoza komunalnog otpada* (Službeni glasnik Grada Našica br. 6/10).

Organizirano sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada provodi trgovačko društvo Našički park d.o.o. prema *Odluci o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Našica*, koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Našica (Službeni glasnik Grada Našica br. 1/15). Našički park d.o.o. je ujedno operater odlagališta "Pepelane", na kojem se prikupljeni otpad zbrinjava odlaganjem postupkom D1 (odlaganje otpada u ili na tlo). Trgovačko društvo Našički park d.o.o. posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja odlaganjem neopasnog otpada na odlagalište Pepelane (Klasa: UP/I-351-01/12-01/4, Urbroj: 2158/1-01-22/63-12-6 od 8.5.2012. i Klasa: UP/I-351-01/14-11/9, Urbroj: 2158/1-01-14/05-14-3 od 18.3.2014.), koja je u postupku produženja.

Miješani komunalni otpad s područja Grada Našica prikuplja se tipskim posudama od 120 l i 240 l, tipskim spremnicima od 1100 l, te tipskim polietilenskim (PE) vrećama od 60 l i 120 l. Tipske PE vreće od 60 l i 120 l su namijenjene za komunalni otpad koji ne stane u spremnik, a korisnik usluge ih kupuje od trgovačkog društva Našički park d.o.o. Ukupno je na području Grada raspoređeno 4700 tipskih posuda od 120 l (zelena posuda) za kućanstva te 80 tipskih spremnika od 1100 l (zeleni spremnik) za kolektivno stanovanje (stambene zgrade). Tipskim plastičnim posudama i spremnicima je obuhvaćeno 95% ukupnih količina sakupljenog komunalnog otpada, a ostatak se sakuplja u tipskim PE vrećama.

Osim prikupljanja miješanog komunalnog otpada, od listopada 2015.g. pojedinačna kućanstava na mjestu nastanka odvojeno prikupljaju papir (namjenska plava vreća ili plava posuda) i plastiku (namjenska žuta vreća), a kolektivna stanovanju (stambene zgrade) papir, staklo i plastiku (namjenska plave, zelene i žute posude). Naime, u 2015. godini su uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, nabavljene posude za odvojeno sakupljanje korisnog otpada na mjestu nastanka i to za pojedinačna obiteljska kućanstva 3200 tipskih posuda od 120 l za odvojeno sakupljanje papira (plave posude), te za zgrade zajedničkog stanovanja (kolektivno stanovanje) po 70 tipskih posuda od 240 l zasebno za odvojeno prikupljanje papira (plava posuda), plastike (žuta posuda) i stakla (zelena posuda).

Odvojeno prikupljanje biootpada iz komunalnog otpada još se ne provodi.

Na području Grada Našica organiziranim sakupljanjem i zbrinjavanjem komunalnog otpada odnosno miješanog komunalnog otpada pokriveno je ukupno 14 naselja, i u 2016.g. je obuhvaćalo ukupno 5529 kućanstava odnosno 15903 stanovnika. U četiri naselja se još uvijek ne provodi organizirano sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada (naselja Granice, Polubaša, Rozmajerovac i Londžica) sa ukupno 122 kućanstva i u tijeku su završne pripreme za uvođenje sustava sakupljanja i odvoza komunalnog otpada i iz tih brdskih naselja. Uzimajući u obzir navedene podatke, ukupni obuhvat kućanstava organiziranim prikupljanjem i zbrinjavanjem komunalnog otpada na području Grada Našica u 2016.g. je iznosio 98%.

Otpad se prikuplja i odvozi na odlagalište otpada "Pepelane" prema utvrđenom Terminalnom planu odvoza otpada, koji donosi trgovačko društvo Našički park d.o.o. Prema *Rasporedu odvoza komunalnog otpada na području Grada Našica, općine Podgorač i općine Donja Motičina*, komunalni otpad se prikuplja i odvozi na odlagalište jednom tjednom. Odvojeno sakupljeni otpadni papir (plave vreće ili plave posude) i plastika (žute vreće) iz kućanstava odvoze se jednom mjesečno prema planu odnosno pozivu upućenom preko web stranice komunalnog društva Našički park d.o.o.

Od komunalnih vozila za transport komunalnog otpada do odlagališta "Pepelane", Našički park d.o.o. raspolaže sljedećim voznim parkom:

- Kamion "smećar" MERCEDES-AXOR 1823, 170 kW, kapaciteta 18 m³, omjer 6:1 za sabijanje smeća, godina proizvodnje 2005.
- Kamion "smećar" MAN TGM 18.290 4x2 BB, 213 kW, kapaciteta 18 m³, omjer 6:1 za sabijanje smeća, godina proizvodnje 2011.
- Kamion "smećar" MITSUBISHI CANTER FUSO 6C15D, kapaciteta 7 m³, bez sabijanja, godina proizvodnje 2009.

Naplata odvoza otpada obavlja se prema volumenu otpada odnosno volumenu posude te plastične vreće zasebno za domaćinstva odnosno gospodarstvo, a u skladu s donesenim *Cjenikom komunalne usluge – odvoz komunalnog otpada* društva Našički park d.o.o. Cjenik je objavljen na web stranici komunalnog društva Našički park d.o.o. (www.nasicki-park.hr), te Službenom glasniku Grada Našica.

b) Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada

Na području Grada Našica se provodi odvojeno prikupljanje korisnog otpada (papir, staklo, plastika, metali) putem zelenih otoka, kao i odvojeno prikupljanje papira (plave vreće ili posude) i plastike (žute vreće) na mjestu nastanka u kućanstvima.

Prema *Planu gospodarenja otpadom Grada Našica za razdoblje do kraja 2015. godine*, mjerama unapređenja sustava odvojenog prikupljanja otpada i primarne reciklaže predviđena je uspostava ukupno 24 zelena otoka. Svaki zeleni otok obuhvaća po 4 spremnika od po 2 m³ za odvojeno prikupljanje papira, stakla, metalne i PET ambalaže te posebne posude od 20 l za otpadne baterije i stare lijekove. U proteklom periodu uspostavljeno je ukupno 10 zelenih otoka na području Grada Našica (7 zelenih otoka u Našicama i po 1 zeleni otok u Markovcu Našičkom, Vukojevcima i Lili). Uspostavljeni zeleni otoci obuhvaćaju set po 4 spremnika za prikupljanje otpadnog papira, stakla, metalne i PET ambalaže (8 zelenih otoka) i set po dva spremnika za prikupljanje otpadnog papira i plastike (2 zelena otoka).

Redovito pražnjenje prikupljenog korisnog otpada sa uspostavljenih zelenih otoka provodi tvrtka Našički park d.o.o.

U tablici 2. je prikaz planiranog postavljanja zelenih otoka prema prijašnjem PGO iz 2009.godine, te ostvarenje plana do kraja 2016.

Tablica 2. Prikaz predviđenog broja zelenih otoka iz PGO (2009.) i realizacija do kraja 2016.god.

Naselja u Gradu Našice	Zeleni otoci	
	PGO, 2009. (planirano)	Realizirano do kraja 2016.
Brezik Našički	1 (po 2 spremnika)	-
Ceremošnjak	1 (po 2 spremnika)	-
Gradac Našički	1 (po 4 spremnika)	-
Granice	1 (po 2 spremnika)	-
Jelisavac	3 (po 4 spremnika)	-
Lađanska	1 (po 4 spremnika)	-
Lila	1 (po 4 spremnika)	1 (po 4 spremnika)
Londžica	1 (po 2 spremnika)	-
Makloševac	1 (po 2 spremnika)	-
Markovac Našički	3 (po 4 spremnika)	1 (po 4 spremnika)
Martin	1 (po 4 spremnika)	-

Našice	9 (po 4 spremnika)	7 (6 po 4 spremnika i 1 po 2 spremnika)
Polubaše	1 (po 2 spremnika)	-
Ribnjak	1 (po 2 spremnika)	-
Rozmajerovac	1 (po 2 spremnika)	-
Velimirovac	3 (po 4 spremnika)	-
Vukojevci	1 (po 4 spremnika)	1 (po 2 spremnika)
Zoljan	1 (po 4 spremnika)	-
Ukupno:	24 (4 spremnika) + 8 (2 spremnika)	8 (4 spremnika) + 2 (2 spremnika)

Za uspostavu novih zelenih otoka kao i za zamjenu uništenih i dotrajalih spremnika, u 2015. godini su uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nabavljeni spremnici za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastične i metalne ambalaže, i to po 20 spremnika od 360 l i 10 spremnika od 1100 l za pojedinu vrstu korisnog otpada, te 5 spremnika od 1100 l za prikupljanje otpadnog tekstila.

Unutar poslovnog dvorišta tvrtke Našički park d.o.o. u ulici Vatroslava Lisinskog u Našicama uspostavljeno je mini reciklažno dvorište s dva kontejnera po 5 m³ za odvojeno prikupljanje papira/kartona te električnog i elektroničkog otpada, a koje je bilo u funkciji do početka rada novoizgrađenog reciklažnog dvorišta u neposrednoj blizini.

Premda je *Planom gospodarenja otpadom Grada Našice za razdoblje do kraja 2015. godine*, kao i drugim planskim dokumentima i dokumentima prostornog uređenja predviđeno reciklažno dvorište za prikupljanje problematičnog otpada, papira, stakla, plastike, metala i posebnih kategorija otpada, zbog teškoća s osiguravanjem lokacije i financijskih sredstava i usklađenja s važećom prostorno-planskom dokumentacijom u proteklom periodu, tek je tijekom 2015. godine pribavljen akt za građenje i izvršene su pripreme za građenje, a gradnja, opremanje i registracija reciklažnog dvorišta dovršeni sredinom 2016. godine da bi sredinom rujna reciklažno dvorište započelo radom.

Jedan od ciljeva uspostave cjelovitog gospodarenja otpadom na razini jedinica lokalne samouprave, koje se odnose na odvojeno sakupljanje otpada iz komunalnog otpada su izobrazno-informativne aktivnosti. Navedene aktivnosti započete su na području Grada edukacijom djece vrtićke dobi nabavkom kompleta spremnika za odvojeno prikupljanje papira, stakla i plastike (medo, žaba, delfin). U 2015.g. su nabavljena tri kompleta navedenih spremnika za vrtiće. Također, krajem 2015. godine započete su pripreme za promotivnu kampanju i edukaciju stanovništva o primarnoj selekciji otpada, kroz program koji je uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost tijekom cijele 2016. godine provodila lokalna razvojna agencija "NARA".

c) Prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada

Na području Grada organizirano prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada provodi trgovačko društvo Našički park d.o.o. Prikupljanje i odvoz glomaznog otpada provodi se prema terminskom planu tvrtke Našički park d.o.o. na temelju prethodne prijave potrebe odvoza glomaznog otpada komunalnoj tvrtci, a sve u skladu s *Odlukom o općim uvjetima isporuke komunalnih usluga odvoza komunalnog otpada* (Službeni glasnik Grada Našica br. 6/10).

2.2.2. Zbrinjavanje komunalnog otpada i odlagalište otpada

Na području Grada Našica je službeno odlagalište otpada "Pepelane", na koje se odlaže komunalni otpad s područja Grada Našica, općine Podgorač, općine Donja Motičina, a zadnje 3 godine, do svibnja 2016. godine, i s područja općine Đurđenovac. Zadnjih nekoliko godina se na ovo odlagalište zbrine oko 6000 t komunalnog otpada. Također se osim miješanog komunalnog otpada, na odlagalištu zbrinjava glomazni otpad te građevinski otpad koji se koristi kao prekrivni sloj. Odlagalište otpada "Pepelane" je aktivno odlagalište za koje je u tijeku sanacija. Uređen je ulazni trakt odlagališta, a radi stvaranja mogućnosti fazne gradnje, smanjenja ukupnih troškova sanacije i usklađenja prihvatnog kapaciteta izmijenjen je glavni projekt sanacije i ishođen izmijenjen akt za građenje. Odlagalište će biti u funkciji do otvaranja regionalnog Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", nakon čega će se dovršiti sanacija i odlagalište zatvoriti.

2.3. Ocjena stanja i ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom na području Grada Našica

Ocjena stanja gospodarenja otpadom

Postojeće stanje u gospodarenju otpadom na području Grada Našica djelomično je usklađeno s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/14, 73/17). Iz prethodnog pregleda vidljivo je kako je potreban daljnji napredak za postizanje ciljeva koji slijede u narednom periodu.

Način prikupljanja i odvoza otpada se može ocijeniti zadovoljavajućim, međutim potrebno je osigurati 100%-tnu obuhvaćenost područja Grada organiziranim sakupljanjem, odvozom i zbrinjavanjem komunalnog otpada, a koja sada iznosi 98%. U pogledu zbrinjavanja otpada, kontrole tokova otpada te odvajanja otpada na mjestu nastanka situacija nije u potpunosti zadovoljavajuća. Pozitivni su pomaci radi uvođenja odvojenog sakupljanja korisnog otpada na mjestu nastanka odnosno "kućnom pragu" za pojedinačna kućanstva i stambene zgrade. To uključuje osiguranje namjenskih vreća i posuda za odvojeno prikupljanje papira i plastike na razini obiteljskih kuća, te papira, stakla i plastike na razini kolektivnog stanovanja, uz stambene zgrade. Osim navedenog, sustav odvojenog prikupljanja otpada putem zelenih otoka je potrebno nadograditi u odnosu na postojeće stanje i prethodnim Planom predviđene ciljeve te radi postizanje ciljeva odvojenog prikupljanja otpada uz uspostavljeno stacionarno reciklažno dvorište uspostaviti i ono mobilno. Obveza uspostave sustava odvojenog sakupljanja biootpada je također jedan od prioriteta cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na razini Grada Našica. U tom smislu prethodnim Planom gospodarenja otpadom predviđena je izgradnja jedne kompostane za koju je dokumentima prostornog uređenja osigurana lokacija.

Izobrazno-informativne aktivnosti su provedene kroz održana predavanja i javne tribine o sustavu gospodarenja otpadom poglavito vezano za uporabu biootpada otpada kao obnovljivog izvora. Potrebno je nastaviti s kontinuiranom edukacijom građana o provedbi aktivnosti cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, uključujući informiranje putem publikacija, javnih medija (televizija, radio, novine), te uspostavom mrežne (web) stranice Grada kroz objavu informacija i aktivnosti o cjelovitom gospodarenju otpadom.

Kako bi se stanje potpuno uskladilo sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, i pratećim pravilnicima i uredbama, ovim Planom gospodarenja otpadom definirat će se niz mjera za gospodarenje otpadom koje je potrebno provesti u sljedećem razdoblju (2017. – 2022. g.).

Ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom

Osnovni cilj je uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom polazeći od načela potpunog nadzora otpada od mjesta nastanka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom bazira se na principu: izbjegavanje nastanka otpada, vrednovanje-oporaba i odlaganje (zbrinjavanje) ostatnog otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom sukladno stavku 4. članka 23. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17).

Obzirom na zakonsku obvezu osnovni ciljevi gospodarenja otpadom koje je Grad dužan osigurati na svom području su sljedeći:

1. osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. spriječiti odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. osigurati donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom,
5. provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
6. omogućiti provedbu akcija prikupljanja otpada.

Na razini Grada Našica sustav cjelovitog gospodarenja otpadom je djelomično uspostavljen uz stalnu provedbu poboljšanja i unaprjeđenja sustava, u ovisnosti o raspoloživim izvorima financiranja.

Grad Našice je uspostavio sustav organiziranog sakupljanja komunalnog otpada s 98% obuhvatom stanovništva, prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada, te dijelom odvojenog prikupljanja komunalnog otpada na kućnom pragu. Sustav odvojenog prikupljanja papira, stakla, plastike i metala iz komunalnog otpada uspostavljen je preko nekoliko zelenih otoka, a u tijeku je uspostava novih zelenih otoka po naseljima za odvojeno prikupljanje papira, stakla plastike i metala te dijelom tekstila. Također je uspostavljen sustav prikupljanja problematičnog otpada i posebnih kategorija otpada. Navedeno je realizirano izgradnjom stacionarnog reciklažnog dvorišta (za područje Našica i prigradskih naselja), a u planu je i

nabava mobilnog reciklažnog dvorišta za ostala naselja. Osim realizirane lokacije reciklažnog dvorišta na području „Industrijske zone“ u Našicama, Prostornim planom uređenja Grada Našica potencijalna lokacija za reciklažno dvorište predviđena je i na području Markovca Našičkog u radnoj zoni "Markovac Našički 2". U sklopu reciklažnih dvorišta planiraju se i pripadajuće sortirnice odnosno pogoni za ponovnu uporabu. Dokumentima prostornog uređenja osigurane su lokacije za moguću izgradnju i drugih građevina za gospodarenje otpadom (kompostana, reciklažno dvorište za građevni otpad).

Na području Grada sakupljeni miješani komunalni otpad se zbrinjava na službenom odlagalištu otpada "Pepelane" za koje su u tijeku sanacijske aktivnosti, a odlagalište ostaje u funkciji do uspostave Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak". Za sanaciju odlagališta "Pepelane" izrađena je projektna dokumentacija i ishođene su dozvole. Financijska sredstva za sanaciju odlagališta su predviđena iz proračunskih sredstava Grada i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Radi primjene jednostavnijih tehničkih rješenja i smanjenja ukupnog troška sanacije kao i radi mogućnosti korištenja EU sredstava za financiranje završnih faza sanacije, u izradi su izmjene projektne dokumentacije sanacije odlagališta.

Nakon prethodnih godina provedenih sanacija lokacija onečišćenih otpadom (divlja odlagališta), provodi se stalni nadzor od strane komunalnog redara, a po pojavi novih lokacija s odbačenim otpadom u skladu s propisima provode se aktivnosti vezano za uklanjanje i sanaciju evidentiranih divljih odlagališta.

3. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva

3.1. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada

Prema Izvješću o komunalnom otpadu za 2015.g. (HAOP, 2016., Dodatak 1, Tablica 84: Pregled broja stanovnika obuhvaćenih organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada, ukupno sakupljenog komunalnog otpada, količina komunalnog otpada po stanovniku, po JLS, 2015. godina), na području Grada Našica sakupljeno je ukupno 4502,15 t komunalnog otpada. Prema podacima iz baze podataka ROO Hrvatske Agencije za okoliš i prirodu (HAOP) za 2016.g. na području grada Našice putem obrasca PL-SKO prijavljeno je ukupno 3151,39 t komunalnog otpada.

3.1.1. Komunalni otpad

Na području Grada Našica provodi se organizirano sakupljanje komunalnog otpada. U tablici 3. je prikaz evidentiranih količina komunalnog otpada prikupljenog na području Grada Našica za period od 2011. do 2016.g. Podaci o količinama komunalnog otpada i obuhvatu broja stanovnika preuzeti su iz godišnjih Izvješća o komunalnom otpadu i ROO baze podataka koje objavljuje Hrvatska Agencija za okoliš i prirodu (u nastavku HAOP) te godišnjih Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Grada Našica, koje izdaje Grad Našice u službenom glasilu.

Tablica 3. Ukupne količine otpada i specifična količina ukupnog komunalnog otpada proizvedena po stanovniku u Gradu Našice (Izvor: HAOP/AZO, Grad Našice)

Godina	Komunalni otpad (t/god)	Broj stanovnika	Specifična količina otpada po stanovniku (kg/stan/god)
2011.	4422,31	16021	276
2012.	4441,21	15697	283
2013.	4461,03	15790	282,5
2014.	4400,24	15903	276,7
2015.	4502,15	15903	283,1
2016.	3151,39	15903	198,2

Prema dostupnim podacima, specifična količina komunalnog otpada po stanovniku u Osječko-baranjskoj županiji u 2013.g. je iznosila 242 kg/stan, u 2014. godini 240 kg/stan, a u 2015. godini 283 kg/stan. U istom razdoblju za Republiku Hrvatsku podaci iznose 402 kg/stan, 382 kg/stan i 386 kg/stan. Prosjek EU (28 zemalja) je za 2014. godinu iznosio 477 kg/stan, a za 2015. godinu je iznosio 476 kg/stan. Prema navedenim podacima, specifična količina otpada po stanovniku Grada Našica značajno je ispod prosjeka RH i EU, a nešto iznad prosjeka Osječko-baranjske županije.

U tablici 4. je prikaz prijavljenih količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada te obuhvaćenost broja stanovništva prema godišnjim izvješćima HAOP/AZO i Grada Našica.

Tablica 4. Evidencija broja stanovnika obuhvaćenih sakupljanjem komunalnog otpada i godišnjih količina miješanog komunalnog otpada prikupljenog u Gradu Našice i odloženog na odlagalište otpada "Pepelane" (t/god) prema podacima HAOP/AZO i Grada Našica

Godina	Ukupni broj stanovnika obuhvaćenih sakupljanjem (Izvor: HAOP/AZO)	Ukupni broj stanovnika obuhvaćenih sakupljanjem (Izvor: Grad Našice)	Miješani komunalni otpad (t/god) (Izvori: HAOP/AZO i Grad Našice)
2011.	n.p.	16021	4420,0
2012.	15697	15697	4437,0
2013.	16224	15790	4420,0
2014.	16224	15903	4386,0
2015.	16224	15903	4437,0
2016.	n.p.	15903	3061,83

- n.p. – nema podataka

Prema podacima iz godišnjih *Izvjestća o komunalnom otpadu* koje izrađuje i objavljuje HAOP/AZO, sakupljanjem komunalnog otpada je navedena obuhvaćenost stanovništva na području Grada Našica. Međutim navedeni podaci o obuhvaćenosti stanovništva iz godišnjih *Izvjestća HAOP/AZO* odstupaju u odnosu na podatke iz godišnjih *Izvjestća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom* koje donosi Grad Našice. Prema podacima, obuhvaćenost

stanovništva sakupljanjem komunalnog otpada iznosi 98%, što je podatak za 2014. godinu. Stoga se mjerodavnim podacima o ukupnom broju stanovnika obuhvaćenih sakupljanjem miješanog komunalnog otpada odnosi na podatke iskazane od strane Grada Našica u godišnjim izvješćima, budući da organiziranim sakupljanjem miješanog komunalnog otpada još uvijek nisu bila obuhvaćena 4 naselja sa 321 stanovnikom i 122 kućanstva.

Prijavljene godišnje količine miješanog komunalnog otpada do 2016.g. bazirane su na prosudbi, budući da na odlagalištu "Pepelane" nije bila izvedena kolna vaga, čime bi se dobili pouzdani podaci o količinama miješanog komunalnog otpada i drugog otpada koji se odlaže na odlagalište (glomazni, građevni otpad). Kontrolna mjerenja koja su provedena 2014. godine su pokazala da su stvarno odložene količine nešto manje od procijenjenih. Kolna vaga na odlagalištu izvedena je krajem 2015.g., pa podaci za 2016. godinu pokazuju stvarno odložene količine otpada, uzrokovano većim dijelom preciznijom metodom evidentiranja, a jednim dijelom i učincima povećanog izdvajanja korisnog otpada.

Količina i sastav komunalnog otpada mijenjaju se ovisno o tome u kojoj sredini nastaje, životnom standardu stanovništva, razini komunalne usluge, tipu i veličini područja s kojeg se obavlja prikupljanje, itd. Za Grad Našice ne postoje podaci o sastavu komunalnog otpada. Međutim, poznat je sastav komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije temeljem provedenih analiza prijašnjih godina.

Tipičan sastav komunalnog otpada i miješanog komunalnog otpada za Osječko-baranjsku županiju temeljem provedenih analiza prikazan je u tablici 5.

Tablica 5. Prikaz prosječnoga sastava miješanog komunalnog otpada i komunalnog otpada Osječko-baranjske županije

Sastavnica otpada	Miješani komunalni otpad (%)	Komunalni otpad (%)
Metal	1,4	1,37
Drvo	1,00	0,95
Tekstil/odjeća	3,80	3,59
Papir i karton	23,10	24,67
Staklo	2,80	3,44
Plastika	20,40	19,77
Guma	0,10	0,09
Koža/kosti	0,00	0,00
Kuhinjski otpad	12,80	12,34
Vrtni otpad	3,90	4,57
Problematicni otpad-pelene	5,20	4,92
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	1,30	1,40
Sitnica	24,20	22,88
UKUPNO:	100	100

(Izvor: Jedinstvena metodologija za analize sastava komunalnog otpada, određivanje sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada – Analiza i ocjena postojećeg stanja; Ecoina/Brodarski institut 2015.)

S obzirom na prikazani sastav komunalnog i miješanog komunalnog otpada Osječko-baranjske županije, za pretpostaviti je da struktura komunalnog otpada koja nastaje na području Grada Našica ne odstupa od prikazanih vrijednosti.

3.1.2. Biorazgradivi otpad

Ne postoje sustavni podaci o količinama biorazgradivog otpada na području Grada Našica jer se biorazgradivi otpad prikuplja zajedno s miješanim komunalnim otpadom. Jedini podaci o količinama biorazgradivog otpada iskazani su u *Izješću o komunalnom otpadu za 2011.g.* (Agencija za zaštitu okoliša, 2013.), gdje je navedeno da u ukupno prikupljenoj i odloženoj količini miješanog komunalnog otpada od 4420 tona, količina biorazgradivog otpada iznosi 2961,4 tona, što je 67% udjela u miješanom komunalnom otpadu prema preporuci EUROSTAT-a.

S obzirom da je temeljem provedenih ispitivanja poznat sastav komunalnog otpada u Osječko-baranjskoj županiji, uz primjenu koeficijenata za računanje biorazgradive komponente pojedine vrste komunalnog otpada, izračunat je ukupni udio biorazgradive komponente miješanog komunalnog otpada za županiju, koji iznosi 65,37% (Izvor: Jedinstvena metodologija za analize sastava komunalnog otpada, određivanje sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada, Analiza i ocjena postojećeg stanja; Ecoina d.o.o./Brodarski institut d.o.o., 2015.).

Stoga se za količine o biorazgradivom komunalnom otpadu Grada Našica primjenjuje navedeni udio biorazgradivog otpada. U tablici niže je prikaz količine biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu Grada Našica.

Tablica 6. Količine biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu Grada Našica

Godina	Miješani komunalni otpad (t/god)	Udio biorazgradivog otpada (%)	Procjena količina biorazgradivog komunalnog otpada (t/god)
2011.	4420,0	65,37	2889,4
2012.	4437,0	65,37	2900,5
2013.	4420,0	65,37	2889,4
2014.	4386,0	65,37	2867,1
2015.	4437,0	65,37	2900,5
2016.	3061,83	65,37	2001,5

S obzirom da navedene ukupne količine miješanog komunalnog otpada te time i biorazgradivog dijela komunalnog otpada u konačnici završe na odlagalištu, jedan od ciljeva je odvojeno sakupljanje biootpada u svrhu smanjenja količina odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, što je i obveza prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17).

3.2. Odvojeno sakupljeni komunalni otpad

Pod primarnom reciklažom podrazumijeva se izdvajanje iskoristivih, tj. korisnih komponenti iz toka miješanog komunalnog otpada (papir, staklo, plastika, metali, tekstil) na mjestu nastanka. Cilj odvojenog prikupljanja komunalnog otpada je smanjenje ukupne količine komunalnog otpada i njihovo ponovno korištenje za istu ili drugu namjenu. Gospodarenje posebnim kategorijama otpada regulirano je zasebnim Pravilnicima. Pravilno gospodarenje s njima dovest će u konačnici do smanjenja nastanka ukupnih količina komunalnog otpada, a time i do smanjenja pritiska na okoliš odnosno do reduciranja troškova za njegovo zbrinjavanje.

Na području Grada Našica djelomično je uspostavljen sustav cjelovitog postupanja s komunalnim otpadom odnosno djelomično se primjenjuje sustav primarne reciklaže s izdvajanjem korisnih komponenti iz komunalnog otpada kao i problematičnog otpada te posebnih kategorija otpada.

Odvojeno sakupljeni korisni otpad

U okviru postojećih zelenih otoka na području Grada odvojeno se prikuplja papir, staklo, plastika i metal, a putem izgrađenog reciklažnog dvorišta prikupljaju se i otpadne baterije i akumulatori, električni i elektronički otpad, lijekovi, glomazni otpad te ostale vrste korisnog otpada propisane za prihvat u reciklažnim dvorištima.

Prema podacima iz godišnjih Izvješća o komunalnom otpadu i ROO baze podataka (HAOP/AZO), prijavljene količine odvojeno sakupljenog otpada na području Grada Našica prikazane su u tablici 7.

Tablica 7. Podaci o odvojeno sakupljenom komunalnom otpadu u Gradu Našice
(Izvor: HAOP/AZO, 2011.-2016.)

Vrsta otpada	Ključni broj	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Papir	15 01 01	-	-	33,8 t	-	24,88	18,12
Papir i karton	20 01 01	-	-	-	-	-	11,29
Plastika	15 01 02	0,11 t	0,22 t	1,906 t	5,322 t	23,26	39,969
Metal	15 01 04	0 t	0,02 t	0,138 t	0,778 t	3,05	5,111
Staklo	15 01 07	2,2 t	3,95 t	5,14 t	8,14 t	13,96	15,07

Sakupljači i oporabitelji/zbrinjavatelji gore navedenih odvojeno prikupljenih vrsta otpada su Unija Nova, Jakob Becker, Drava International, Sirovina odlagalište, Hamburger Recycling ENS.

Grad Našice u godišnjim *Izvešćima o provedbi Plana gospodarenja otpadom na području Grada Našica*, navodi podatke o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog otpada. Pretežito se radi o procjenama odvojeno prikupljenih količina papira i kartona te metala (tablica 8.). Podaci o količinama odvojene plastike i stakla nisu navedeni u izvješćima jer se pretežito radi o ambalaži u sustavu povratne naknade koja se skuplja putem trgovačkih centara i većih trgovina.

Tablica 8. Vrste i procijenjene ukupne godišnje količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u Gradu Našice (Izvor: Grad Našice, 2011.-2014.)

Vrsta otpada	2011.	2012.	2013.	2014.
Papir	400 t	300 t	150 t	215 t
Metal	250 t	250 t	250 t	220 t

Uzimajući u obzir navedene podatke, zaključuje se da su količine odvojeno prikupljenog papira i metala (tablica 8.) znatno veće u odnosu na prijavljene u sustav ROO Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (tablica 7.), stoga što značajne količine, naročito papira, prikupe i predaju trgovački centri i drugi gospodarski subjekti, školska djeca kroz akcije prikupljanja i slično, o čemu Grad nema dostupne podatke.

Posebne kategorije otpada

Na području Grada Našica prikuplja se električni i elektronički otpad. Električni i elektronički otpad prikuplja se u okviru reciklažnog dvorišta, a navedeni otpad preuzima ovlaštenu sakupljač Flora VTC d.o.o. Građani navedeni otpad mogu propisno odložiti i putem drugih ovlaštenih sakupljača (Eko-mobile d.o.o.) ove vrste otpada po pozivu. Prema podacima iz godišnjih Izvešća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Našica, navode se podaci o prikupljenim količinama navedene vrste otpada, međutim ti podaci nisu vidljivi u godišnjim Izvešćima o komunalnom otpadu i ROO bazi podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu. U tablici 9. su podaci o procijenjenim godišnjim količinama navedenog otpada.

Tablica 9. Podaci o godišnjim količinama odvojeno sakupljenog električnog i elektroničkog otpada u Gradu Našice (Izvor: Grad Našice)

Vrsta otpada	2012.	2013.	2014.
Električni i elektronički otpad	18 t	20 t	12 t

Glomazni otpad

Podaci o prikupljenom glomaznom otpadu na području Grada Našica također se prijavljuju u ROO Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP), te se prikazuje i u godišnjim Izvešćima o komunalnom otpadu HAOP/AZO, kao i u godišnjim Izvešćima o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Našica. Glomazni otpad se odlaže na odlagalištu otpada "Pepelane". Prema podacima HAOP/AZO, nema evidentiranih količina o prikupljenom glomaznom otpadu na području Grada Našica.

3.3. Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada

Komunalni otpad koji se prikuplja u Gradu Našice odlaže se na odlagalište otpada "Pepelane". Kako je već prije navedeno u tekstu, na odlagalište se osim komunalnog otpada s područja Grada Našica odlaže i miješani komunalni otpad općina Podgorač i Donja Motičina. Otpad dovozi trgovačko društvo Našički park d.o.o. Od 2012.g. do 2016. godine na odlagalište "Pepelane" odlagan je i miješani komunalni otpad i glomazni otpad iz Općine Đurđenovac koji je dovezilo komunalno društvo Rad d.o.o.

Na odlagalište se odlaže miješani komunalni otpad bez prethodne obrade, te glomazni otpad i građevni otpad koji se koristi za prekrivanje odloženog otpada. Također se odlaže otpad iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

U tablici 10. Prikazane su vrste i količine otpada odložene na odlagalištu otpada "Pepelane" od 2011. do 2016. godine.

Tablica 10. Vrste i ukupne količine otpada odložene na odlagalištu "Pepelane" od 2011. do 2016. godine (Izvor: HAOP/AZO)

Ključni broj	Vrsta otpada	Količine odloženog otpada (t)					
		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
19 08 01	Ostaci na sitima i grabljama	220	255	96	118,7	99,40	20,79
19 08 02	Otpad iz pjeskolova	75	72	21	23,1	20,90	6,17
19 09 01	Kruti otpad od primarne filtracije i prosijavanja	3,7	3,3	3,1	2,9	-	5,50
20 03 01	Miješani komunalni otpad	5200	6080	6245	6218	6065,09	4002,01
20 03 07	Glomazni otpad	-	106	108	20	58,0	34,44
Ukupno odloženo:		5498,7	6516,3	6473,1	6382,7	6243,4	4068,91

3.4. Procjene količina komunalnog otpada

Procjena godišnjih količina komunalnog otpada daje se za naredni period od šest godina (2017. – 2022.g.). Projekcija odnosno procjena količina komunalnog otpada za Grad Našice načinjena je na osnovu sljedećih podataka:

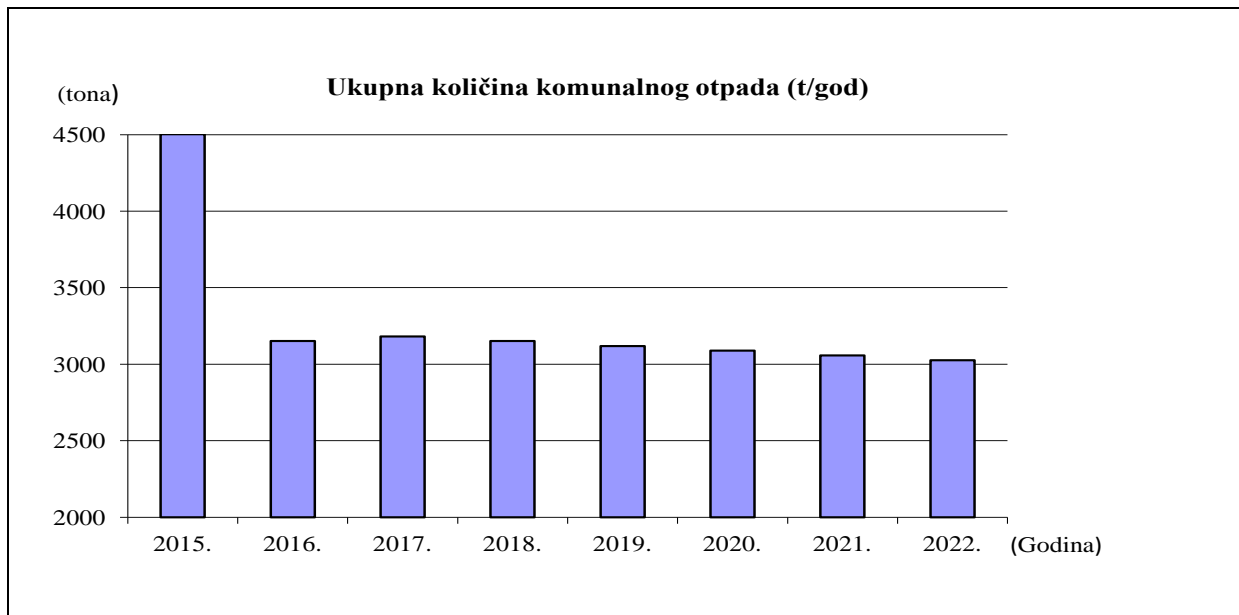
- obuhvaćenost organiziranim sakupljanjem i odvozom otpada na području Grada iznosi 100% od 2017.g.
- pokrivenost stanovništva skupljanjem i zbrinjavanjem otpada iznosi 100% od 2017.g.
- količina komunalnog otpada će prema procjeni opadati po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,0%, bazirano na ulaznom podatku prijavljene godišnje količine prikupljenog komunalnog otpada iz 2016.g., obzirom na uvedeno precizno evidentiranje prikupljenog komunalnog otpada (vaganje otpada od kraja 2015.g.), kako bi se ostvario cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za minimalno 5% do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu, označen kao Cilj 1.1. u Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine.
- pretpostavka je da se broj stanovnika Grada neće mijenjati

Tablica 11. Projekcija količina komunalnog otpada za Grad Našice do 2022. godine

Godina	Obuhvat broja stanovnika	Specifična kol. otpada po stanovniku (kg/stan/god)	Komunalni otpad (t)
2015.	15903	283,1	4502
2016.	15903	198,2	3151
2017.	16224	196,2	3182
2018.	16224	194,2	3151
2019.	16224	192,3	3119
2020.	16224	190,3	3088
2021.	16224	188,4	3057
2022.	16224	186,5	3026

Navedene procijenjene godišnje količine se odnose na ukupni komunalni otpad koji obuhvaća miješani komunalni otpad i otpad koji se izdvaja odvojenim prikupljanjem otpada (primarnom reciklažom). Pri tome, za bazu 2016. godinu podatak od 3151 t određen je na temelju evidentiranja količine vaganjem i odnosi se na količinu komunalnog otpada sakupljenog i prijavljenog putem PL-SKO obrasca u ROO bazu podataka koju vodi Hrvatska agencije za okoliš i prirodu, od čega količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada iznosi 3061,83 t.

Prema podacima o proizvedenim količinama miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave za 2015. godinu, koje je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu objavila u svibnju 2017. godine, za Grad Našice je utvrđena količina od 4.437 tona, a osnova određivanja količine otpada je procjena.

Slika 1. Projekcija količina komunalnog otpada na području Grada Našice do 2022.g.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17), Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela do 1. siječnja 2015. osigurati odvojeno sakupljanje papira, metala, plastike i stakla, te posebnih kategorija otpada, s ciljem da do 1.1.2020. godine minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva iznosi 50% od mase otpada.

Procjena udjela pojedinih sastavnica komunalnog otpada u odnosu na projekcije proizvodnje ukupnog komunalnog otpada i prosječni sastav, prikazane su u tablici 12.

Tablica 12. Procjena količina pojedinih sastavnica komunalnog otpada za Grad Našice do 2022. godine

Sastavnica otpada	Komunalni otpad (%)	Količina (t)						
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Metal	1,37	43,2	43,6	43,2	42,7	42,3	41,9	41,5
Drvo	0,95	29,9	30,2	29,9	29,6	29,3	29,0	28,7
Tekstil/odjeća	3,59	113,1	114,2	113,1	112,0	110,9	109,7	108,6
Papir i karton	24,67	777,4	785,0	777,4	769,5	761,8	754,2	746,5
Staklo	3,44	108,4	109,5	108,4	107,3	106,2	105,2	104,1
Plastika	19,77	623,0	629,1	623,0	616,6	610,5	604,4	598,2
Guma	0,1	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1	3,0
Koža/kosti	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuhinjski otpad	12,34	388,8	392,7	388,8	384,9	381,1	377,2	373,4
Vrtni otpad	4,57	144,0	145,4	144,0	142,5	141,1	139,7	138,3
Problematični otpad-pelene	4,92	155,0	156,6	155,0	153,5	151,9	150,4	148,9
Osali otpad (zemlja,prašina, pijesak, nedefinirano)	1,4	44,1	44,5	44,1	43,7	43,2	42,8	42,4
Sitnica	22,88	720,9	728,0	720,9	713,6	179,6	699,4	692,3
UKUPNO	100	3151	3182	3151	3119	3088	3057	3026

3.5. Ostvarivanje ciljeva

Ciljevi koji su zadani važećom zakonskom regulativom ostvarivi su primjenom odgovarajućih mjera. Sljedeći ciljevi vezano uz sustav cjelovitog gospodarenja otpadom koji se odnose na sustav odvojenog sakupljanja otpada na razini države prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) su:

- a) Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:
 - 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
 - 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
 - 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
 - 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
 - 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Odlagalište mora ispunjavati zahtjeve utvrđene zakonom kojim se uređuje potvrđivanje Ugovora između država članica Europske unije i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

- b) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.
- c) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.
- d) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi: 75% odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.g., 50% odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.g. i 35% odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Ciljevi navedeni pod točkom a) već jasno ukazuju na nužnost odvojenog prikupljanja otpada kako bi se smanjila količina otpada na odlagalište, a ujedno i omogućili ciljevi za reciklažu i ponovnu upotrebu otpada kako je navedeno pod točkama b), c) i d).

Za Grad Našice ostvarenje gore navedenih ciljeva obuhvaća sljedeće:

- a) S obzirom na nacionalne ciljeve dopuštene ukupne mase otpada koja se godišnje odlaže na neusklađena odlagališta otpada, te način izračuna dopuštene mase ukupnog otpada koja se smije odložiti na određeno neusklađeno odlagalište prema čl. 25 st. 3 i 4 Zakona o održivom gospodarenju otpadom, nije moguće precizno odrediti godišnje najveće dopuštene mase otpada s područja Grada Našica, koje bi se u sljedećim godinama mogle odložiti na odlagalište "Pepelane". Naime, nisu na raspolaganju cjeloviti podaci o broju neusklađenih odlagališta u RH te s tim u vezi i podaci o ukupnim godišnjim količinama odloženog otpada potrebnih za izračun. Međutim, uzimajući u obzir godišnje najveće dopuštene mase otpada na nacionalnoj razini, kao i podatke iz članka 24. stavak 7. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, br. 50/17), procijenjeno je da je s područja Grada Našica na odlagalište "Pepelane" moguće (bez penalizacije) odložiti najviše 3.549,6 tona miješanog komunalnog otpada u 2017.g., te 3.283,4 tona u 2018. godini. U skladu s navedenim, ocjenjuje se da je ostvarivo postizanje ciljeva navedenih godišnjih dopuštenih masa miješanog komunalnog otpada za odlaganje na odlagalište "Pepelane".

Tablica 13. Odnos planiranih ukupnih količina komunalnog otpada, planiranih količina odvojeno prikupljenog otpada i graničnih količina mješovitog komunalnog otpada

Godina	Planirane količine uk. KO	Granične količine MKO prema Uredbi		Planirano odvojeno prikupljanje otpada u t						Količine MKO za odlaganje	Ispunjen uvjet	Razlika (11-4)
	t	%	t	papir	plastika	metal	staklo	biootpad	Ukupno	t		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2015.	Bazna godina		4437									
2017.	3182	80,00	3549,6	157,0	125,8	8,7	21,9	0,0	313,4	2868,6	DA	-681,0
2018.	3151	74,00	3283,4	233,2	186,9	9,0	32,5	53,3	514,9	2636,1	DA	-647,3
2019.	3119	66,00	2928,4	307,8	246,7	17,1	42,9	105,5	719,9	2399,1	DA	-529,3
2020.	3088	58,00	2573,5	380,9	305,2	21,2	53,1	156,7	917,1	2170,9	DA	-402,5
2021.	3057	54,00	2396,0	414,8	275,0	23,0	57,8	206,8	977,4	2079,6	DA	-316,4
2022.	3026	50,00	2218,5	447,9	358,9	24,9	62,5	204,7	1098,9	1927,1	DA	-291,4

- b) Na velikom dijelu Grada Našica uveden je sustav odvajanja otpada na mjestu nastanka, u kućanstvima (papir i plastika) i stambenim zgradama (papir, plastika i staklo). Djelomično su uspostavljeni zeleni otoci za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla i metala. Reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada je u funkciji od 2016.g. Nadogradnjom postojeće infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada putem novih zelenih otoka, reciklažnog dvorišta te poticanja odvajanja otpada na mjestu nastanka ("na kućnom pragu") ostvaruju se uvjeti za zadovoljenje cilja odvojenog prikupljanja otpada (papir, staklo, plastika, metali) u minimalnom udjelu od 50% mase otpada iz kućanstava do 2020.godine, što za papir iznosi do 380,9 tona, staklo do 53,1 tone, plastiku do 305,2 tone i metale do 21,2 tone, a 2022. godine iznosi za papir do 447,9 tona, staklo do 62,5 tona, plastiku do 358,9 tona i metale do 24,9 tona.
- c) Komunalni otpad i odvojeno prikupljeni otpad se ne obrađuje odnosno ne sortira. Posebno je važno, odvojeno prikupljeni otpad sortirati do potrebne razine čistoće kako bi se mogao plasirati na tržište i imati odgovarajuću tržišnu cijenu, a njegovom prodajom bi se mogli smanjiti ukupni troškovi gospodarenja otpadom. S tim u vezi planira se reciklažno dvorište dopuniti i odgovarajućom sortirnicom.
- d) Na razini Grada Našica još uvijek nije uveden sustav gospodarenja građevnim otpadom. Nužno je uspostaviti reciklažno dvorište za građevni otpad gdje će se građevni otpad obrađivati za daljnju reciklažu i uporabu, kako bi se ostvario planirani cilj da se do 2020. godine oporabljuje najmanje 70% neopasnog građevinskog otpada.
- e) Uzimajući u obzir najveće dopuštene mase biorazgradivog otpada koje se u RH smiju godišnje odložiti te procijenjeni koeficijent odlagališta "Pepelane" za biorazgradivi otpad, na području Grada Našica prema uvjetima propisanim u čl. 24 st. 2 i 3 Zakona o održivom gospodarenju otpadom, proizlazi da je na odlagalište "Pepelane" u 2016.g. bilo dopušteno odložiti 1890 tona biorazgradivog otpada, dok je u stvarnosti odložena nešto veća količina (2001 t), a 2020.g. bit će dopušteno odložiti 1323 tone biorazgradivog komunalnog otpada. Za postizanje navedenih ciljeva u 2020.g. potrebno je uvesti sustav odvojenog prikupljanja biorazgradivog otpada (vrtni komposter i posude za biootpad), te izgraditi kompostanu, za koju su utvrđene potencijalne lokacije.

Uzimajući u obzir navedene ciljeve, vidljivo je da je potrebno uspostaviti sustav odvojenog sakupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Našica u narednom razdoblju, značajno poboljšati postojeći sustav odvojenog prikupljanja korisnog otpada (papir, staklo, plastika, metali) uz realizaciju planiranih građevina za gospodarenje otpadom (kompostana, sortirnica).

4. Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

4.1. Podaci o postojećim građevinama za gospodarenje otpadom

Na području Grada Našica je službeno neuređeno odlagalište neopasnog otpada "Pepelane", koje je u funkciji od 1983.g. Ukupna površina odlagališta je 6,52 ha i nepravilnog je oblika. Nalazi se na k.č. 549/322 u k.o. Ceremošnjak. Unutar granica odlagališta oko 1,6 ha je pod odloženim otpadom, a procjenjuje se da je na odlagalištu oko 69.000 t otpada. Odlagalište je neuređeno, na dijelu na kojem se odlaže otpad nema izveden temeljni brtveni sloj, sustav prikupljanja procjednih voda, obodni kanal za oborinske vode, te sustav otplinjavanja. Odlagalište ostaje u funkciji do izgradnje i puštanja u funkciju Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" u općini Antunovac. Odlagalište otpada "Pepelane" je u provedbi sanacije. Izvedena je I faza sanacije koja obuhvaća uređenje ulazne zone s kolnom vagom (Slika 2.), objekt za djelatnike na odlagalištu te garažu za utovarivač s gusjenicama za kompaktiranje otpada.

Slika 2. Ulazna zona s kolnom vagom na odlagalištu otpada "Pepelane"

Na području Grada je djelomično uspostavljen sustav sabirnih mjesta za odvojeno sakupljanje otpada (papir, staklo, plastika, metal i dr.) na javnim površinama u vidu zelenih otoka. Uspostavljeno je ukupno 10 zelenih otoka (7 u Našicama, te po 1 u naseljima Vukojevci, Markovac Našički i Lila). Zeleni otoci obuhvaćaju po četiri spremnika od 1100 l za odvojeno sakupljanje papira, stakla, plastike i metala. Nabavljeno je i po 20 spremnika volumena 360 l za spomenute vrste korisnog otpada te 5 kontejnera od 1100 l za tekstil, razmještanje kojih je u tijeku. U 2016. godini dovršena je izgradnja i opremanje te pušteno u rad reciklažno dvorište površine 3.600 m², koje zaprima propisane vrste otpada.

4.2. Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Postavke cjelovitog sustava gospodarenja otpadom polaze od načela potpunog nadzora otpada od mjesta nastanaka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja. Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom na području Grada Našica, u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom u RH, temelji se na konceptu: izbjegavanje nastanka otpada – vrednovanje otpada (materijalna i energetska uporaba otpada) – odlaganje ostatnog otpada.

Planirane građevine i uređaji u funkciji gospodarenja otpadom na području Grada Našica su sljedeće:

- nova sabirna mjesta (zeleni otoci) za odvojeno prikupljanje iskoristivih komponenti komunalnog otpada (papir, plastika, staklo, metal) s odgovarajućim tipskim spremnicima/posudama po naseljima; u 2015.g. nabavljeni su namjenski spremnici za opremanje novih zelenih otoka na području Grada za odvojeno prikupljanje 5 vrsta otpada (papir, staklo, plastika, metal i tekstil); prema broju i kapacitetima nabavljenih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada bit će uspostavljeno 30 novih zelenih otoka;
- reciklažno dvorište za građevni otpad u okviru kojeg će se provoditi prihvati i obrada građevnog otpada; potencijalne lokacije reciklažnog dvorišta građevnog otpada prema Prostornom planu uređenja Grada Našica planirane su na području kompleksa odlagališta otpada "Pepelane" i na ograničeno građivim česticama unutar Industrijske zone u Našicama te u radnim zonama "Markovac Našički 2" i "Dolac";
- kompostana za biorazgradivi otpad, čija je lokacija Prostornom planu uređenja Grada Našica planirana uz reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada (Industrijska zona Našice) i u radnoj zoni "Markovac Našički 2";
- sortirnica otpada koju je moguće smjestiti ili uz postojeće reciklažno dvorište, kompostanu, u sklopu odlagališnog kompleksa „Pepelane“, u industrijskoj zoni ili na neku drugu lokaciju koja se utvrdi dokumentima prostornog uređenja;
- pretovarna stanica Našice predviđana u okviru realizacije regionalnog Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" kao sastavni dio tog Centra ili kao zasebni projekt u okviru sustava gospodarenja otpadom na području odlagališnog prostora "Pepelane"; pretovarna stanica je građevina za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada prije njegovog prijevoza u Centar za gospodarenje otpadom.

4.3. Status sanacije neusklađenih odlagališta

Na području Grada Našica odlagalište otpada "Pepelane" je službeno odlagalište za odlaganje neopasnog otpada postupkom D1 (Odlaganje otpada u ili na tlo).

Odlagalište nije uređeno sukladno uvjetima kako to propisuju odredbe članka 104. Zakona o održivim gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) odnosno odredbe Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 114/15) pa se radi o neusklađenom odlagalištu otpada.

Prema podacima iz informatičkog sustava zaštite okoliša (<http://csuio.azo.hr>) Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, trenutni status odlagališta "Pepelane" je aktivno odlagalište, a sanacija u tijeku. Osim spomenutog u poglavlju 2.2., nema drugih lokacija na kojima se nalaze značajnije količine odbačenog otpada – divlja odlagališta, koja se periodički saniraju tako da se otpad preveze i zbrine odlaganjem na odlagalište "Pepelane".

Odlagalište ima dozvolu za odlaganje te lokacijsku dozvolu i Potvrdu glavnog projekta sanacije odlagališta. Nakon sanacije odlagališta i izgradnje Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", provest će se zatvaranje odlagališta. Na široj lokaciji odlagališta predviđena je izgradnja pretovarne stanice te reciklažnog dvorišta za prihvata i obradu građevnog otpada.

5. Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) obveza jedinice lokalne samouprave je sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada. Provedbu navedenih obveza osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave odnosno komunalni redar i to:

1. mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada koje uključuju:
 - uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu;
 - uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada;
 - provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada;
 - druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.
2. mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Radi provedbe ovih mjera komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke o odbačenom otpadu mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća iz gornje točke donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Prema podacima Grada Našica, sanirane su sve prethodno evidentirane lokacije s odbačenim otpadom ("divlja odlagališta"). Provodi se stalni nadzor saniranih lokacija i ostalog područja s potencijalnim nastankom "divljih odlagališta", te se poduzimaju rane intervencije radi sprječavanja njihova nastanka. Na području Grada Našica evidentirane su tri nove lokacije s odbačenim otpadom, vrstama i procijenjenim količinama otpada.

Tablica 14. Lokacije s odbačenim otpadom na području Grada Našica

R br.	Lokacija	Vrste otpada	Procijenjena količina (m ³)	Rok uklanjanja
1.	Markovac Našički – uz groblje, k.o. Našice k.č. 3459	Građevni otpad	7	2017.
2.	Lađanska – unutar područja obrađenih oranica, k.o. Breznica Našička k.č. 58	Komunalni otpad, građevni otpad, glomazni otpad	35	2017.
3.	Lodžica, zapadno od Velike Londžice, k.č.br. 310/1	Komunalni otpad, glomazni otpad	80	2018.

Po provedenom uklanjanju i po provedenom uklanjanju i sanaciji lokacija s odbačenim otpadom potrebno je postaviti na predmetnim saniranim lokacijama oznake sa zabranom odlaganja otpada.

6. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

U Republici Hrvatskoj, JLS su odgovorne za pravilno postupanje i gospodarenje komunalnim otpadom koji nastaje na njihovom području. Gospodarenju otpadom treba pristupiti na cjeloviti način primjenom aktivnih i pasivnih mjera koje u sebi sadrže osnovna načela: **I**zbjegavanje otpada, **V**rednovanje otpada, **O**poraba otpada (tzv. IVO koncept). Kod svih dionika u sustavu potrebno je navedeni koncept nametnuti kao dugoročni prioritet i najučinkovitiju mjeru smanjenja proizvodnje otpada, a time i kao mjeru zaštite okoliša. Pri tome građani kao korisnici i proizvođači otpada trebaju svojim djelovanjem pridonijeti napuštanju postojećeg odnosa i način postupanja s otpadom u korist novog koncepta gospodarenja otpadom zasnovanog na principima poštivanja reda prvenstva u postupcima gospodarenja otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17) definirani su osnovni ciljevi gospodarenja otpadom proizašli iz ocjene stanja gospodarenja otpadom u RH i obvezama koje proizlaze iz EU i nacionalnog zakonodavstva.

Tablica 15. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015.godinu (Izvor: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine)

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagalište manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

6.1. Mjere u cilju uspostave održivog i cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Cjelovito gospodarenje otpadom podrazumijeva poduzimanje mjera sa ciljem sprječavanja i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog utjecaja na sve sastavnice okoliša, te postupanje s otpadom na ekološki prihvatljiv i ekonomski održiv način. Svi elementi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom proizlaze iz propisa, strategija i državnih planskih dokumenata gospodarenja otpadom. Pri tome, osnovne postavke sustava polaze od načela potpunog nadzora toka otpada od mjesta nastanka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja. Pri tome se primjenjuje red prvenstva gospodarenja otpadom koji sukladno tehničkim i ekonomskim polazištima uključuju sljedeće:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,

3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe,
5. zbrinjavanje otpada.

Dobro gospodarenje otpadom podrazumijeva prvenstveno primjenu mjera sprječavanja i smanjivanja nastajanja otpada. Osnovne mjere koje treba provesti za ostvarivanje ciljeva smanjivanja i sprječavanja nastanka otpada u Gradu Našice su:

- izbjegavanje nastanka i smanjivanje količine otpada provoditi edukacijom građanstva posebno vezano za one sastavnice otpada koje se nakon upotrebe mogu ponovno iskoristiti;
- povećati kontrolu i nadzor nad tokovima komunalnog otpada nadogradnjom sustava prikupljanja komunalnog otpada i otpada koji se izdvaja na mjestu nastanka na čitavom području Grada;
- odvojeno prikupljati korisne komponente otpada kroz
 - o mrežu zelenih otoka na čitavom području Grada (papir, staklo, plastika, metal, tekstil),
 - o primarnu selekciju komunalnog otpada osiguranjem namjenskih posuda/vreća za papir, staklo, plastiku, biorazgradivi otpad za pojedinačna kućanstva i stambene zgrade,
 - o reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada;
- osigurati predaju odvojeno prikupljenog korisnog otpada ovlaštenim osobama za gospodarenje takvim vrstama otpada radi reciklaže i ponovne upotrebe otpada;
- unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja otpada kroz
 - o proširenje i poboljšanje postojeće mreže zelenih otoka na cjelokupno područje Grada za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila,
 - o izgradnju sortirnice otpada,
 - o povećanje opskrbe pojedinačnih kućanstava na području Grada s posudama/vrećama za primarnu selekciju odnosno odvojeno prikupljanje stakla te biorazgradivog otpada putem namjenskih posuda i vrtnih kompostera,
 - o unapređenje rada reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, papira, stakla, plastike, metala, glomaznog otpada i posebnih kategorija otpada,
 - o uspostavu reciklažnog dvorišta za građevinski otpad;
- smanjiti udio biorazgradivog otpada koji se odlaže kroz uspostavu odvajanja biorazgradivog otpada iz komunalnog otpada i uputiti na biološku obradu (npr. kompostiranje);
- provesti konačnu sanaciju odlagališta "Pepelane" u skladu s propisima i ishodenim dozvolama, a po uspostavi regionalnog Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak";
- sprječavati nastanak otpadom onečišćenih lokacija (divlja odlagališta) kroz stalnu kontrolu i pravovremenu sanaciju novonastalih divljih odlagališta;
- edukacija, komunikacija i informiranje građanstva putem sredstava javnog informiranja, radionica, letaka, brošura i dr.

6.2. Sprječavanje nastanka otpada

U hijerarhiji primjene reda prvenstva mjera gospodarenje otpadom, sprječavanje nastanka otpada je na prvom mjestu. Sprječavanje i izbjegavanje nastanka otpada je u izravnoj vezi s postavljenim ciljevima gospodarenja otpadom, a ponajviše vezano za ponašanje proizvođača otpada. Ponašanje građana kao najvećih proizvođača otpada u postupanju s tako nastalim otpadom je vezano uz njihove navike i educiranost, što ovisi o promidžbenim aktivnostima i komunikaciji s građanima od strane institucija u čijoj je nadležnosti gospodarenje otpadom. Člankom 18. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) propisana je obveza izrade Plana sprječavanja nastanka otpada na osnovu kojeg se provode mjere sprječavanja nastanka otpada. Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio nacionalnog Plana gospodarenja otpadom, koji se donosi za razdoblje od šest godina. Za ostvarenje ciljeva sprječavanja nastanka otpada treba provoditi na svim razinama sljedeće mjere:

- primjena ekonomskih instrumenata kojima se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa;
- promicanje ekodizajna (sustavne integracije aspekata zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem unaprjeđenja ponašanja proizvođača s obzirom na zaštitu okoliša u cijelom životnom vijeku proizvoda);
- organiziranje izobrazbe nadležnih tijela u pogledu uključivanja zahtjeva za sprječavanje nastanka otpada prilikom izdavanja dozvola;
- promicanje provjerenih sustava za gospodarenje okolišem (EMS-a), uključujući EMAS i ISO 14001;
- osiguravanje ekonomskih instrumenata za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smislu kupnje proizvoda sa što manje ambalaže;
- organizacije kampanja podizanja svijesti i pružanje informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača;
- promicanje znaka zaštite okoliša;
- promicanje ponovne uporabe i/ili popravka odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenata, posebice kroz obrazovne, gospodarske, logističke i druge mjere.

Izbjegavanje otpada u proizvodnji

Sprječavanjem nastanka otpada, izbjegava se i njegov potencijalni utjecaj na ljudsko zdravlje odnosno okoliš. Mjeru izbjegavanjem nastanka otpada posebice otpada s opasnim svojstvima najpotrebnije je primijeniti pri proizvodnji novih roba za tržište koje u jednom trenutku postaju otpad.

Za ostvarivanje ciljeva izbjegavanja nastanka otpada u proizvodnji provode se sljedeće mjere:

- razvoj tehnologija koja ne stvaraju otpad ili otpad smanjuju na najmanju moguću mjeru;
- otpad koji se može ponovno koristiti vraćati u vlastitu proizvodnju;
- otpad upućivati na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima;
- proizvoditi robu koja nakon uporabe ima manje otpada kojeg treba obraditi;

- pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada;
- proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži;
- koliko je to moguće, proizvode ne pakirati u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad.

Ponašanje potrošača

Osim što potrošači odvojeno prikupljaju korisne sastavnice otpada, sve više na odabir proizvoda utječe i svijest o otpadnim materijalima koji se dobivaju s proizvodom. Tu do izražaja dolazi edukacija građanstva kao generalna i najkonkretnija mjera smanjenja i izbjegavanja nastanka otpada. Mjere koje bi u tom smislu trebali poduzimati potrošači su sljedeće:

- kupovati posebno označene proizvode koji se mogu reciklirati ili ponovno upotrijebiti;
- kupovati posebno označene proizvode s ambalažom koja se tretira kao "povratna ambalaža" pri čemu se osigurava njen daljnji plasman kod ovlaštenih obrađivača u svrhu materijalne odnosno energetske oporabe ili ponovne upotrebe;
- koristiti što manje jednokratne ambalaže, plastične vrećice i slično;
- izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnate čaše, tanjuri, pribor, salvete).

6.3. Edukacija i informiranje javnosti

Za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Grada Našica potrebna je pravovremena i stalna edukacija stanovništva. Ona je nužan mehanizam za razvijanje svijesti pojedinaca i zajednice o odgovornom postupanju s otpadom. Edukaciju treba organizirati kroz predavanja, radionice, prezentacije, letke, brošure, sredstva javnog informiranja (novine, radio, televizija).

Za efikasnu provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom jedan od važnih činitelja je edukacija ili poduka stanovništva u gospodarenju otpadom i provedbi primarne reciklaže. Uputno je razraditi sustav edukacije stanovništva u postupku odvojenog prikupljanja komunalnog otpada uz kontinuirano provođenje i poboljšanje. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima vezano za način primjene i važnost provedbe primarne reciklaže uobičajeno se obavlja putem medija (pisanih, audio i video). Potrebno je provoditi mjere kojima će se motivirati i educirati stanovništvo za izbjegavanje nastanka otpada koje u konačnici završi na odlagalištu, odnosno poticati izdvajanje u što većoj mjeri svih korisnih komponenti komunalnog otpada kao i onih otpadnih tvari koje imaju štetno djelovanje na okoliš i zdravlje stanovništva. Navedena mjera treba imati dugoročni karakter kako bi učinci njegove primjene bili što je moguće veći.

Provođenjem stalne i poboljšane edukacije stanovništva razvija se svijest svakog pojedinaca o potrebi provedbe smanjenja količine komunalnog otpada izdvajanjem korisnih, a i štetnih komponenti iz komunalnog otpada na njenom izvoru.

Za efikasnu primjenu izbjegavanja i smanjenja komunalnog otpada Grad Našice dužan je provoditi sljedeće aktivnosti:

- a) edukaciju javnosti (od predškolske i školske dobi do odraslog stanovništva) na godišnjoj razini;
- b) edukaciju o načinima izbjegavanja i smanjenja komunalnog otpada provoditi u sredstvima javnog informiranja (npr. radio, televizija, novine), u reciklažnom dvorištu, zelenim otocima, javnim oglasnim pločama, javnim tribinama i dr.;
- c) poticati građane na odvojeno sakupljanje otpadnih tvari iz komunalnog otpada na "kućnom pragu" te korištenje zelenih otoka i reciklažnog dvorišta putem glasila javnog informiranja, vlastite mrežne (web) stranice, letaka i dr.;
- d) izraditi edukacijski i promidžbeni materijal s naputcima, porukama i sloganima za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada i poticanje korištenja zelenih otoka i reciklažnog dvorišta;
- e) putem mrežne (web) stranice Grada Našica djelovati s uputama, mjerama, aktivnostima i savjetima za izbjegavanje nastanka i smanjenje komunalnog otpada, poticanje primarne reciklaže odnosno odvojenog sakupljanja otpada na "kućnom pragu", poticanje korištenja zelenih otoka i reciklažnog dvorišta;
- f) u sklopu mrežne stranice Grada Našica i trgovačkog društva Našički park d.o.o. davati i ažurirati informacije o gospodarenju otpadom na području Grada:
 - o odvojenom sakupljanju komunalnog otpada na "kućnom pragu",
 - o lokacijama posuda za odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta otpada (zelenim otocima),
 - o lokacijama i radnom vremenu reciklažnih dvorišta,
 - o programu odvoza glomaznog otpada te pružanju usluge na zahtjev korisnika;
- g) obavijestiti kućanstva o odluci o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada sukladno članku 29. stavku 10. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- h) poticati stanovništvo na korištenje mrežne (web) stranice trgovačkog društva Našički park d.o.o. koje sakuplja komunalni otpad i pruža informacije o aktivnostima sprječavanja nastanka i odvajanja otpada na mjestu nastanka;
- i) educirati stanovništvo na izdvajanje biorazgradivog komunalnog otpada i na provođenje vrtnog kompostiranja tako izdvojenog biorazgradivog otpada;
- j) za komunikaciju s građanima koristiti i "otvoreni telefon";
- k) poticati aktivnu suradnju s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na primjeni mjera za smanjenje komunalnog otpada;
- l) omogućiti stanovnicima stalnu telefonsku liniju i adresu elektroničke pošte davatelja usluge na koje mogu predati zahtjev za odvozom glomaznog otpada.

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva vezano za sprječavanje nastanka, smanjenje količina i odvojeno skupljanje komunalnog otpada značajno ovisi o informiranju i obrazovanju svih sudionika u procesu proizvodnje i gospodarenja komunalnim otpadom. Iz tog razloga nužno je razraditi sustav edukacije stanovništva u postupku odvojenog prikupljanja komunalnog otpada i njeno kontinuirano provođenje i poboljšanje.

Akcije prikupljanja otpada

Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom obuhvaća poticanje akcija prikupljanja otpada na razini Grada radi poticanja i stimuliranja stanovništva na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju otpada. Grad Našice daje suglasnost pravnoj osobi ili obrtniku za organizaciju akcija prikupljanja određenog otpada u suradnji s osobom koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja. O provedbi periodičkih akcija prikupljanja otpada pravovremeno treba obavijestiti stanovništvo, a najave objavljivati preko sredstava javnog informiranja (novine, radio i televizija), oglasne ploče Grada te preko mrežne (web) stranice Grada. Akcije odvojenog prikupljanja otpada treba provoditi kontinuirano. Najavom akcije prikupljanja otpada treba informirati javnost o vremenu trajanja akcije, vrstama otpada koji se prikuplja te svrhu provedbe akcije. Komunalni redar dužan je provoditi nadzor nad provedbom akcije prikupljanja otpada. Grad izvještava javnost o rezultatima provedene akcije na temelju pribavljenog izvješća organizatora akcije.

Nadležni upravni odjel Grada dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Agenciji za okoliš i prirodu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

7. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Uvođenjem sustava cjelovitog gospodarenja otpadom na području Grada Našica uspostavlja se načelo potpunog nadzora otpada od mjesta nastanka do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja.

U postupcima gospodarenja otpadom primjenjivati opće mjere:

- a) javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- b) osigurati i promicati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- c) sprječavati odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te osigurati uklanjanje tako odbačenog otpada,
- d) provedbu Plana gospodarenja otpadom,
- e) provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- f) mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Navedene opće mjere gospodarenja otpadom provoditi na sljedeći način:

- a) provoditi organizirano sakupljanje, prijevoz i zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- b) osigurati i promicati odvojeno prikupljanje pojedinih tokova otpada na mjestu nastanka čime se osigurava ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba odvojeno prikupljenog otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se zbrinjava na odlagalištu otpada;
- c) osigurati potrebni broj posuda odgovarajućeg volumena po kućanstvima za miješani komunalni otpad;
- d) uspostaviti sustav odvajanja biorazgradivog otpada primjenom tzv. "vrtnih kompostera" u okviru kućanstava s okućnicama gdje je to moguće, dok na ostalim područjima osiguranjem posuda za odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada;
- e) uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja otpada na licu mjesta odnosno na "kućnom pragu" osiguranjem namjenskih posuda/vreća za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (papir, staklo, plastika);
- f) uspostaviti sortirnicu otpada za dodatno sortiranje izdvojenih frakcija otpada;
- g) prikupljeni miješani komunalni otpad zbrinjavati na odlagalištu otpada "Pepelane" za koje je u tijeku sanacija, sve do otvaranja regionalnog centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak";
- h) poboljšati sustav odvojenog prikupljanja otpada (papir, staklo, plastika, metal, tekstil) na javnim površinama (30 novih zelenih otoka i dopuna postojećih zelenih otoka spremnicima za otpadni tekstil);
- i) unaprijediti rad reciklažnog dvorišta sukladno dodatku III Pravilnika o gospodarenju otpadom, za odvojeno prikupljanje otpada na lokaciji u Industrijskoj zoni Našice;
- j) izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad (potencijalne lokacije su odlagalište "Pepelane", Industrijska zona u Našicama te radna zona "Markovac Našički 2");
- k) izgraditi kompostanu za obradu biorazgradivog komunalnog otpada (potencijalne lokacije su Industrijska zona u Našicama te radna zona "Markovac Našički 2")
- l) provesti sanaciju odlagališta "Pepelane" u skladu s izrađenom dokumentacijom i ishodenim dozvolama;
- m) dužnosti iz područja gospodarenja otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17) obavljati na razini Grada Našica od strane komunalnog redara.

Problematicni otpad

U problematicni otpad odnosno opasni otpad u komunalnom otpadu prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom pripada otpad iz grupe 20 01 koji su u katalogu otpada ključnog broja koji sadržava zvjezdicu. Tu pripadaju: kiseline, lužine, otapala, pesticidi, fotografske kemikalije, boje, ljepila, smole, ambalaža od kemikalija, boja i lakova, ulja i masti koja nisu jestiva, deterdženti koji sadrže opasne tvari, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, baterije, električni i elektronički otpad koji sadrži opasne tvari, citotoksici i citostatici, drvo koje sadrži opasne tvari.

Mjere za gospodarenje komponentama opasnog otpada i problematičnih tvari iz komunalnog otpada su sljedeće:

- a) osigurati odvojeno prikupljanje opasnih tvari iz komunalnog otpada i problematičnih tvari iz komunalnog otpada u sklopu reciklažnog dvorišta;
- b) poticati da se sklopu javno-zdravstvenih ustanova i ljekarni osigura odvojeno prikupljanje starih lijekova, a u trgovinama mogućnost odvojenog prikupljanja otpadnih baterija;
- c) sve prikupljanje komponente opasnog otpada predati ovlaštenim pravnim osobama na konačno zbrinjavanje.

Posebne kategorije otpada

Posebnom kategorijom otpada prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Posebne kategorije otpada regulirane su zasebnim pravilnicima.

Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada u Gradu Našice su sljedeće:

- a) osigurati u sklopu reciklažnog dvorišta mogućnost privremenog skladištenja sljedećih vrsta otpada koji spadaju u posebnu kategoriju otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, medicinski otpad, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadna vozila, glomazni otpad;
- b) osigurati privremeno skladištenje i obradu građevnog otpada u sklopu reciklažnog dvorišta za građevni otpad.

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Grad Našice s ukupno 16224 stanovnika (popis stanovništva 2011.), osigurao je, sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedno stacionarno reciklažno dvorište u koje građani mogu odložiti sve na mjestu nastanka izdvojene komponente komunalnog otpada, glomazni otpad i posebne kategorije otpada. Ugovor o upravljanju reciklažnim dvorištem Grad Našice i komunalno trgovačko društvo „Našički park“ d.o.o. zaključili su na neodređeno vrijeme dana 5. srpnja 2016. godine, a zapisnik o primopredaji objekata i opreme reciklažnog dvorište obostrano je potpisan 15. srpnja 2016. godine.

Osnovni koncept reciklažnog dvorišta zasniva se na sljedećim postavkama:

- reciklažno dvorište izgraditi i opremiti kontejnerima i spremnicima odgovarajućeg volumena za odlaganje korisnih otpadnih tvari (papir, karton, PET, staklo (bijelo, smeđe i zeleno), Al ambalaža, metalni otpad – željezo, bakar, aluminij i olovo, tekstil);

- unutar reciklažnog dvorišta osigurati prostor (nepropusni plato s nadstrešnicom s kontejnerima i spremnicima odgovarajućeg volumena za odlaganje problematičnog odnosno opasnog otpada (otpadna ulja i uljni filtri, ambalaža od kemijskih sredstava (pesticida, boja, ulja i sredstava za čišćenje, otapala, ljepila), fluorescentne žarulje i živine svjetiljke, akumulatori, baterije, stari lijekovi, sprejevi i posude pod tlakom);
- unutar reciklažnog dvorišta osigurati prostor za odlaganje glomaznog otpada i posebnih kategorija otpada (biootpad, gume, otpadna vozila, električni i elektronički otpad, drvo);
- unutar reciklažnog dvorišta osigurati prostor s kontejnerom za prikupljanje biootpada;
- osigurati nadzor rada reciklažnog dvorišta te rad povjeriti kvalificiranom i obučenom osoblju;
- radno vrijeme reciklažnog dvorišta treba prilagoditi načinu života i potrebama gravitirajućeg stanovništva na način da je reciklažno dvorište otvoreno sve dane u tjednu osim nedjelje;
- pri osmišljavanju tehničko-tehnološkog koncepta reciklažnog dvorišta potrebno je pridržavati se odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15). U svemu se je pri projektiranju potrebno pridržavati važećih zakonskih odredbi iz područja građenja i gospodarenja s otpadom.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem otpada dužna je:

1. zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom sljedećem komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
2. odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
3. predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
4. sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Vrste otpada koje je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna prihvatiti prema Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15) su sljedeće:

Naziv	Vrsta	Opis
Problematicni otpad	20 01 13*	Otapala
	20 01 14*	Kiseline
	20 01 15*	Lužine
	20 01 17*	Fotografske kemikalije
	20 01 19*	Pesticidi
	20 01 20*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	Ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	Deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	Citotoksici i citostatici
20 01 33*	Baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06	

		03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	Drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	Metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
Otpadni papir	15 01 01	Ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	Papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	Ambalaža od metala
	20 01 40	Metali
Otpadno staklo	15 01 07	Staklena ambalaža
	20 01 02	Staklo
Otpadna plastika	15 01 02	Ambalaža od plastike
	20 01 39	Plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	Odjeća
	20 01 11	Tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	Glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	Jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	Deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	Lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
Baterije i akumulatori	20 01 34	Baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	Odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

8. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

U skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave (općina/Grad) dužna je osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Jedinica lokalne samouprave je dužna osigurati njenu provedbu na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući javnost rada. Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada je usluga od javnog interesa i podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge (područje jedinice lokalne samouprave) putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Aktivnosti prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Grada Našica, do donošenja odluke o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, regulirane su gradskim aktima *Odlukom o obvezatnom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koje se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada* (Službeni gl. Grada Našica br. 10/09), *Odlukom o dodjeli obavljanja*

javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Našica (Službeni gl. Grada Našica br. 1/15), te aktom davatelja usluge Odlukom o općim uvjetima isporuke komunalnih usluga odvoza komunalnog otpada (Službeni gl. Grada Našica br. 6/10).

Grad Našice je u cilju prikupljanja miješanog komunalnog otpada dužan osigurati sljedeće mjere:

- a) javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem posuda i spremnika te tipskih vreća od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za gospodarenje tom vrstom otpada odnosno odložiti na odlagalište otpada "Pepelane", a po izgradnji Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" odvoziti na zbrinjavanje u okviru Centra;
- b) redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa;
- c) uz miješani komunalni otpad omogućiti odvojeno prikupljanje biootpada kada se steknu uvjeti za njegovu obradu.

Danas Grad Našice kroz postojeći sustav gospodarenja otpadom nema uspostavljen sustav prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada, što je potrebno omogućiti u prvom redu uvođenjem tzv. vrtnih kompostera za ona kućanstva gdje je to primjenjivo kako bi se dio biorazgradivog otpada, posebice biootpad mogao kompostirati.

Izgradnjom kompostane na području Grada Našica osigurat će se uvjeti za uspostavu cjelovitog sustava prikupljanja i oporabe biorazgradivog komunalnog otpada na razini Grada, uz nadogradnju sustav odvojenog prikupljanja biorazgradivog otpada na mjestu nastanka (posuda za biorazgradivi otpad i sl.).

9. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada

Cilj sustava gospodarenja otpadom je smanjiti u što većoj mjeri količinu komunalnog otpada, a čiji će se ostatni dio otpremati u regionalni centar za gospodarenje otpadom na konačnu obradu i zbrinjavanje. Smanjivanje količine komunalnog otpada čiji će se ostatni dio u konačnici nakon obrade odložiti na odlagalište, provodi se izdvajanjem na mjestu nastanka korisnih komponenti (sekundarnih sirovina) iz komunalnog otpada (papir, staklo, plastika, metali i dr.).

Odvojeno prikupljanje navedenih otpadnih materijala, predstavlja dinamički sustav, koji se periodički prilagođava lokalnim uvjetima razmatranog područja. Ovaj sustav na području Grada Našica sukladno "načelu samodostatnosti" kako je to definirano člankom 6. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, 94/13, 73/17), jednim dijelom treba prilagoditi i nadopuniti za postizanje nacionalnih kvantitativnih ciljeva u pogledu recikliranja i ponovne upotrebe prethodno odvojenog otpadnog papira, metala, stakla i plastike, a sukladno članku 55. spomenutog Zakona.

S mjerama odvojenog skupljanja otpada u Gradu Našice započeto je temeljem prethodnog Plana gospodarenja otpadom Grada Našica za razdoblje do 2015.g., te je uspostavljen dio Planom predviđenih sabirnih mjesta (zelenih otoka) za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike i metala, te reciklažno dvorište za prikupljanje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada. Također, na području Grada, sustavom plavih posuda, plavih/žutih vreća i zelenih posuda uspostavljeno je odvojeno prikupljanje otpada na licu mjesta odnosno na kućnom pragu, i to otpadnog papira i plastike (pojedinačna kućanstva) te otpadnog papira, stakla i plastike (stambene zgrade).

Glomazni otpad sakuplja se prema terminskom planu komunalne tvrtke Našički park d.o.o., najmanje 2 puta godišnje. Korisnik usluge odvoza glomaznog otpada prema *Odluci o općim uvjetima isporuke komunalnih usluga odvoza komunalnog otpada*, dužan je prethodno prijaviti potrebe odvoza glomaznog otpada u sjedište komunalne tvrtke radnim danom 8-12 h.

Za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada, Grad Našice planira dopunu postojećeg sustava odvojenog prikupljanja korisnog otpada putem zelenih otoka te putem reciklažnog dvorišta kako je navedeno u narednim točkama. Odvojeno prikupljeni otpad dalje je planirano sortirati na sortirnici otpada radi lakše prodaje i bolje tržišne cijene.

9.1. Prikupljanje putem zelenih otoka i pojedinačnih posuda

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Pravilniku o gospodarenju otpadom zeleni otoci su sabirna mjesta na javnim površinama opremljena spremnicima za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila.

Na području Grada Našica od ukupno 24 predviđena zelena otoka (prema prethodnom *Planu gospodarenje otpadom Grada Našica za razdoblje do 2015.g.*) uspostavljeno je 10 zelenih otoka za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada, osim tekstila. S obzirom na primjenu kriterija za utvrđivanje potrebnog broja zelenih otoka (gustoća naseljenosti, udaljenost od mjesta stanovanja do zelenog otoka, slobodne površine za postavljanje spremnika i sl.) na području Grada Našica predviđene su sljedeće mjere:

- a) uspostava novih sabirnih mjesta na javnim površinama, odnosno 30 zelenih otoka uvažavajući sve specifičnosti prostora, dostupnosti lokacije pojedinog zelenog otoka građanima i poželjnog gravitirajućeg broja stanovnika i to:
 - u naselju Našice novih 20 zelenih otoka sa spremnicima od 360 l za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastike i metala,
 - u ostalim naseljima gdje nema zelenih otoka uspostaviti po 1 zeleni otok sa spremnicima od 1100 l za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila,
 - na svim lokacijama zelenih otoka dodati tamo gdje nedostaju i prostorno omogućavaju, spremnik/posudu za otpadni tekstil;
- b) osigurati pravovremeno pražnjenje punih spremnika
- c) kontinuirano poboljšavati uspostavljeni sustav odvojenog prikupljanja komunalnog otpada na mjestu nastanka odnosno na "kućnom pragu" osiguranjem namjenskih posuda/vreća za otpadni papir, staklo, plastiku i pravovremenim odvozom prikupljenih vrsta otpada.

9.2. Prikupljanje putem reciklažnih dvorišta

Jedinica lokalne samouprave je dužna izvršavati obvezu odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, problematičnog otpada, te posebnih kategorija otpada (električni i elektronički otpad, baterije i akumulatori, drveni otpad, otpadna ulja, otpadne kemikalije, građevinski otpad) na način da osigura izgradnju i funkcioniranje određenog broja reciklažnih dvorišta. Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Postojeće reciklažno dvorište Našice opremljeno je kontejnerima i spremnicima odgovarajućeg volumena za odlaganje korisnih otpadnih tvari (papir, karton, PET, PVC, staklo (bijelo, smeđe i zeleno), Al ambalaža, metalni otpad (željezo, bakar, aluminij i olovo), tekstil), kao i spremnicima za problematičan otpad.

Također, potrebno je stvarati pretpostavke za osiguranje funkcije usluge mobilnog reciklažnog dvorišta, na način koji će potrebu i zakonsku obvezu dovesti u skladu s principom svekolike održivosti.

9.3. Prikupljanje glomaznog otpada

Jedinica lokalne samouprave dužna je izvršavati obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada tako da osigura uslugu prijevoza tog otpada na zahtjev korisnika usluge. Na području Grada Našica glomazni otpad prikuplja komunalno društvo Našički park d.o.o., koji odvozi prikupljeni otpad i zbrinjava na odlagalištu "Pepelane". Obzirom na zakonsku zabranu odbacivanja i prikupljanja glomaznog otpada na javnoj površini, glomazni otpad treba biti pripremljen na "kućnom pragu" ili odložen putem spremnika namijenjenih za prikupljanje glomaznog otpada. Korisniku usluge mora biti omogućeno prikupljanje glomaznog otpada po pozivu. U okviru reciklažnog dvorišta predviđen je prostor za prihvata i privremeno skladištenje glomaznog otpada uz mogućnost njegove pripreme za ponovnu uporabu ili predobradu (rastavljanje prema pojedinim materijalima, tekstil, metali, drvo i sl.).

10. Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana

Grad Našice u svrhu provedbe Plana treba provesti sljedeće projekte:

- a) projekt primarne selekcije komunalnog otpada, proširenje mreže sabirnih mjesta (zelenih otoka) za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastika, metala i tekstila putem postavljanja odgovarajućeg broja spremnika po naseljima;
- b) unaprijediti rad reciklažnog dvorišta za odvojeno sakupljanje papira, stakla, plastike, metala, tekstila i obuće, problematičnog otpada, posebnih kategorija otpada i glomaznog otpada sukladno propisima te stvoriti pretpostavke za implementiranje mobilnog reciklažnog dvorišta;
- c) projekt izgradnje sortirnice otpada

- d) projekt uspostave sustava odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na razini pojedinačnih kućanstava osiguranjem tzv. vrtnih kompostera (gdje je to prostorno omogućeno), kao i putem reciklažnog dvorišta;
- e) razvoj i nadogradnja sustava prikupljanja komunalnog otpada u funkciji nadogradnje sustava naplate odvoza otpada;
- f) projekt prikupljanja građevnog otpada sa svog područja putem reciklažnog dvorišta za građevni otpad;
- g) izgraditi kompostanu za obradu biorazgradivog otpada;
- h) provesti sanaciju odlagališta otpada "Pepelane" u skladu s ishodenim dozvolama;
- i) poticati izgradnju pretovarne stanice "Našice" s potrebnom opremom kao dijela Centra za gospodarenje otpadom;
- j) sanirati nove lokacije s odbačenim otpadom (divlja odlagališta), u Markovcu Našičkom, kod naselja Lađanska i pored naselja Velika Londžica. Provoditi stalni nadzor lokacija saniranih "divljih odlagališta" i kontrolu područja s mogućom pojavom novih lokacija s odbačenim otpadom;
- k) provoditi stalno informiranje i izobrazbu građana u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada. Na mrežnoj (web) stranici Grada i komunalnog društva kontinuirano davati informacije o gospodarenju otpadom na području Grada. Program stalne edukacije javnosti provoditi putem sredstava javnog informiranja, te drugih sredstava informiranja i izobrazbe (letci, oglasne ploče, javne tribine, u suradnji s ekološkim udrugama). Programom edukacije započeti odmah i provoditi kontinuirano. Provoditi ekološko-edukativne akcije prikupljanja otpada.

11. Organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

11.1. Organizacijski aspekti

U skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, Grad Našice je dužan osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Prema *Odluci o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela gradske uprave Grada Našica*, za komunalne poslove i poslove zaštite okoliša nadležna je Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno uređenje i zaštitu okoliša te Odsjek za komunalni sustav. Ovaj upravni odjel pored ostalih obavlja upravne i stručne poslove vezane za uređenja naselja i stanovanja, prostornog planiranja, komunalnih djelatnosti, zaštite i uređenja prirodnog okoliša, izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture; prati stanje u prostoru vezano uz provedbu propisa iz područja zaštite prirode, zraka, vode, otpada, te prikuplja podatke vezane uz katastar

onečišćivača; brine se o održavanju javne čistoće, uređenju Grada te provođenju komunalnog reda preko komunalnog redarstva; rješava o pravima i obvezama građana iz područja komunalnog gospodarstva; osigurava uvjete za izradu i provedbu programa zaštite okoliša; prati stanje u okolišu i mjeri imisije kad je to gradska obveza; osigurava uvjete za vođenje katastra onečišćenja okoliša; čuva dokumentaciju o prostornom uređenju i zaštiti okoliša.

Odsjek za komunalni sustav brine se o planiranju i provedbi investicija, osigurava praćenje stanja u komunalnom gospodarstvu i obavljanje komunalnih djelatnosti, osigurava praćenje cijena komunalnih usluga, izrađuje i osigurava realizaciju programa održavanja i izgradnje komunalne infrastrukture u Gradu, kao i drugih mjera i programa za unapređivanje stanja u komunalnom gospodarstvu Grada. Komunalno redarstvo brine o provedbi Odluke o komunalnom redu i o provedbi drugih odluka iz djelatnosti komunalnog gospodarstva, nadzire provedbu koncesijskih ugovora, te provodi odluke i zaključke Gradskog vijeća i Gradonačelnika vezane uz obavljanje komunalnih djelatnosti.

11.2. Izvori financijskih sredstava

Izvori financiranja za provedbu predloženih mjera za unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Grada mogu biti, uz vlastita sredstva, i europski te javni fondovi, Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR), komercijalne banke, koncesija, javno-privatna partnerstva itd.

Prema članku 209. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15), sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinica lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora prema odredbama ovog zakona. Ovi javni izvori financiranja i visina sredstava ovise od veličine i važnosti projekata za unapređivanje gospodarenja otpadom. Za potrebe gospodarenja otpadom Grada Našica, dio financijskih sredstava je osiguran iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU). Financijska sredstva se odnose na sufinanciranje nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada (pojedinačne posude i zeleni otoci), reciklažno dvorište, aktivnosti sanacije i zatvaranja odlagališta otpada "Pepelane", a dio sredstava iz FZOEU potrošen je i za sufinanciranje projektno-tehničke dokumentacije za sanaciju spomenutog odlagališta.

Ulaskom Hrvatske u EU, na raspolaganju su i strukturni odnosno tzv. kohezijski fondovi unije. Svrha ovog fonda, koji iznosi preko trećine proračuna EU je ostvarivanje gospodarske i društvene kohezije odnosno ujednačen razvoj unutar EU. Iz fondova EU moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove, u prvom redu za financiranje odvojenog prikupljanja otpada, pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom, te za konačno zatvaranje službenih odlagališta.

Od ostalih izvora financiranja mogu se spomenuti prihodi od gospodarenja otpadom, kao što su prihodi od oporabljene otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koju plaćaju proizvođači otpada – domaćinstva i privredni subjekti te ostali slični prihodi.

11.3. Visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Visina financijskih sredstava potrebna za realizaciju Plana Grada Našica s naznakom izvora financiranja je prikazana u tablici 16.

Uz Grad Našice i FZOEU, kao izvori financiranja pod zbirnim nazivom "ostali", uvršteni su europski strukturni fondovi (izvan domaćih programa), operatori/koncesionari za obradu pojedinih posebnih vrsta otpada i komunalna trgovačka društva, napose u slučaju kada se nabava realizira preko tih društava.

Tablica 16. Procjena potrebnih financijskih sredstava i izvori financiranja za realizaciju ovog Plana

R.br.	MJERA	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA (kn)	IZVORI FINANCIRANJA (kn)		
			GRAD	FZOEU	OSTALI
1.	Dopuna sabirnih mjesta (zelenih otoka) sa spremnicima za primarnu selekciju	90.000	54.000	36.000	-
2.	Unaprjeđenje rada reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada	50.000	50.000	-	-
3.	Izgradnja sortirnice otpada	3,800.000	560.000	3,240.000	-
4.	Nabava mobilnog recikl. dvorišta	150.000	60.000	90.000	-
5.	Uspostava sustava odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada ("vrtni komposter" i posude za biorazgradivi otpad)	900.000	360.000	540.000	-
6.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad	1,500.000	360.000	540.000	600.000
7.	Izgradnja kompostane	4,000.000	1,300.000	2,400.000	300.000
8.	Sanacija odlagališta otpada "Pepelane"	16,600.000	1,440.000	2,160.000	13,000.000
9.	Izgradnja pretovarne stanice "Našice"	7.000.000	-	-	7.000.000
10.	Mjere izobrazno-informativne aktivnosti (edukacija)	500.000	300.000	200.000	-
11.	Nadogradnja sustava naplate odvoza otpada	600.000	240.000	240.000	120.000
12.	Akcije prikupljanja otpada	60.000	60.000	-	-
13.	Sanacija lokacija s odbačenim otpadom (divlja odlagališta)	135.000	135.000	-	-
	U K U P N O	35,385.000	4,919.000	9,446.000	21,020.000

